

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 9Co/44/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2311217916
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Spálová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2311217916.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľubica Spálová a sudcov: JUDr. Anton Jaček a JUDr. Peter Duman, v sporovej veci žalobcov: 2. I. E., nar. XX.XX.XXXX, adresa J. XXX/X, T. - O., Česká republika, 3. C. E., nar. XX.XX.XXXX, adresa E. L. E. XXX, zastúpená advokátom: JUDr. Martin Kubovič, LL.M., MSc, so sídlom M. R. Štefánika 3080/14, Sered', proti žalovaným: 1. E. E., nar. XX.XX.XXXX, adresa E. L. E. XXX, zastúpený advokátskou kanceláriou: ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA ZELEMOVÁ&STANKOVIANSKA združenie, so sídlom Heydukova 16, Bratislava, 2. G. J., nar. XX.XX.XXXX, adresa E. L. E. XXX, zastúpený advokátskou kanceláriou: ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA ZELEMOVÁ&STANKOVIANSKA združenie, so sídlom, Heydukova 16, Bratislava, 3. C. P., nar. XX.XX.XXXX, adresa J. XXXX/XX, J., 4. G. Y., nar. XX.XX.XXXX, adresa E. L. E. XXX, 5. I. J., nar. XX.XX.XXXX, adresa E. XXX/XX, zastúpený žalovaným 2, 6. S. V., nar. XX.XX.XXXX, adresa E. L. E. XXX, 7. C. J., nar. XX.XX.XXXX, adresa E. L. E. XXX, o určenie, že nehnuteľnosti patria do dedičstva po poručiťelke, o odvolaniach žalovaných 1, 2 a 3 proti rozsudku Okresného súdu Galanta z 11.04.2019, č. k. 8C/237/2011-353, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie mení tak, že určuje, že spoluvlastnícky podiel o veľkosti 14/32-tín na pozemku zapísanom na liste vlastníctva č. XXXX v katastrálnom území E. L. E. - parcele reg. „C“ č. 371/5, zastavaná plocha o výmere 30 m² patrí do dedičstva po poručiťelke C. E., rod. E., narodenej XX.XX.XXXX, zomrelej XX.XX.XXXX a v časti o určenie, že do dedičstva po tejto poručiťelke patrí spoluvlastnícky podiel o veľkosti 14/32-tín na pozemkoch zapísaných na liste vlastníctva č. XXXX v katastrálnom území E. L. E. parc. reg. „C“ č. 371/3 - zastavaná plocha o výmere 535 m², parc. reg. „C“ č. 371/4 - zastavaná plocha o výmere 64 m², a na pozemkoch zapísaných na liste vlastníctva č. XXXX v katastrálnom území E. L. E. - parcele reg. „C“ č. 373/4 - záhrada o výmere 661 m² a parc. reg. „C“ č. 371/6 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 88 m² žalobu zamieta.

II. Žalovaným 1, 2, 3, 4, 5, 6 a 7 priznáva voči žalobcom 2 a 3 nárok náhradu 60 % trov konania (prvoinštančného i odvolacieho).

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom v znení opravného uznesenia z 06.09.2019, č. k. 8C/237/2011 - 438 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave z 09.06.2021, č. k. 9Co/43/2020 - 548 súd prvej inštancie určil, že nehnuteľnosti nachádzajúce sa v obci E. L. E., katastrálne územie E. nad E., okres Galanta, vedené Okresným úradom Galanta, odborom katastrálnym na LV č. XXXX zapísané ako:
- parcela registra „C“ číslo 371/6 o výmere 88 m², zastavané plochy a nádvoria,
- parcela registra „C“ č. 373/4 o výmere 661 m², záhrady
o veľkosti spoluvlastníckeho podielu 14/32 k celku;
nachádzajúce sa v obci E. L. E., katastrálne územie E. L. E., okres Galanta, vedené Okresným úradom Galanta, odborom katastrálnym na LV č. XXXX zapísané ako:

- parcela registra „C“ číslo 371/3 o výmere 447 m², zastavané plochy a nádvoría,
- parcela registra „C“ číslo 371/4 o výmere 64 m², zastavané plochy a nádvoría,
- parcela registra „C“ číslo 371/5 o výmere 30 m², zastavané plochy a nádvoría,

o veľkosti spoluvlastníckeho podielu 14/32 k celku;

patria do majetku po poručiiteľke C. E., rod. E., nar. X.XX.XXXX, r. č. XXXXXX/XXX, zomrelej dňa XX.XX.XXXX, naposledy trvale bytom E. L. E. č. XXX (výrok I). Ďalej rozhodol, že žalobcovia 1, 2, 3 majú voči žalovaným 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 právo na náhradu trov konania vo výške 100 %, o ktorých bude rozhodnuté osobitným uznesením súdom prvej inštancie (výrok II).

2. Vykonaným dokazovaním prvoinštančný súd zistil, že predmetom sporu sú nehnuteľnosti pôvodne vedené v pozemnoknižnej vložke č. 927 ako parcely č. 5511 - vinica „POMORHEGY“ o výmere 266m² siah a parcela č. 5512 roľa „POMORHEGY“ o výmere 818 m² siah. Ako to bolo zistené z rozsudku Okresného súdu Galanta spis. značka 8C 77/2002 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave 9Co 237/2008 zo dňa 8.9.2009 spoločnými právnymi predchodcami účastníkov konania boli C. E. a J. S., jeho manželka, ktorí zakúpili sporné nehnuteľnosti v roku 1905. Z tohto rozsudku ďalej vyplynulo, že E. E. nadobudol k sporným nehnuteľnostiam tieto podiely: 4/32-iny v roku 1987 - dedením po otcovi S. E. ml., v roku 1991 kúpou podiel 4/32-iny po C. E., v roku 1994 kúpou podiel po C. E. rod. E. 2/32-iny, v roku 1996 darovacou zmluvou od matky W. rod. T. 4/32-iny, v roku 1999 osvedčením od brata C. E. 4/32-iny, spolu sa jedná o 18/32-tín. Pôvodne, nehnuteľnosti mpč. 5511 - vinica a 5512 - roľa, boli vedené v PKV č. 927 kat. úz. E. n/E. (E.). Najprv boli z mpč. 5511 geometrickým plánom, vypracovaným Geodéziou n.p. Bratislava MO 246 v Galante zo dna 18.03.1986 overeného 16.04.1986 číslo zákazky 244-246-0118-86, vytvorené parcely č. 5511/1 - zast. plocha o výmere 303 m², dom č. 5511/2 - orná pôda o výmere 945 m² a č. 511/3 - dvor o výmere 448 m² a konštatovaná parcela č. 5512 - orná pôda o výmere 2367 m². Ďalší geometrický plán bol vypracovaný 30.01.1987 taktiež Geodéziou n.p. Bratislava, MO Galanta č. zák. 244-246-0837-86, ktorý bol overený dňa 03.03.1987 a stav pôvodnej mpč. 5512 a 5511/3 bol zmenený na parc. č. 5511/3 - dvor o výmere 333 m² a na parc. č. 5512/1 - orná pôda o výmere 1655 m², parc. č. 5512/2 - dvor o výmere 751 m² a parc. č. 5669 o výmere 752 m². Ďalší geometrický plán vypracovala geodetka C. R. č. zák. ENR 29/92 dňa 24.11.1992 overený 03.12.1991; zameral sk. stav parc. č. 372, ktorá vznikla z pôvodnej mpč. 5511 - a tiež z tejto mpč. sú vyznačené ďalšie nové čísla parc. č. 371 a 373, pričom z pôvodnej mpč. 5512 sú vyznačené parc. č. 374 a 375. Pod týmito parc. číslami bol skutočný stav parciel č. 371-375 zameraný ďalším geometrickým plánom vyhotoveným dňa 29.01.1993 Geodet konzorciom č. zák. GEOK 38/93 overeným 03.02.1993, podľa ktorého boli označené parc. č. 371- zast. o výmere 292 m², parc. č. 372 - zast. o výmere 295 m², parc. c. 373 - orná p. o výmere 896 m², parc. č. 374 - zast. o výmere 781 m² a parc. č. 375 - orná p. o výmere 1827 m² a podľa stavu KN v kolónke vlastník užívateľ je uvedené „ako v právnom stave“ a tiež je konštatované, že zmeny parciel vo výmerách sú dané novým mapovaním. Ako užívatelia boli uvedení E. C. a E. E.. Parcely 5512 a 5511 boli vyznačené, že zanikli. Ďalší geometrický plán bol vyhotovený znova Geodet konzorciom, č. plánu 73/2000 dňa 15.03.2001, a tým istým dátumom aj overený, a to na rozdelenie spoluvlastníctva a majetkové usporiadanie, ktorým boli nehnuteľnosti parc. č. 371/3, 371/4, 371/5 a 373/4 navrhnuté do výlučného vlastníctva (reálne vydelené spoluvlastnícky podiel) E. E. a parce. č. 374/5, 374/3, 373/5, 375 do vlastníctva G. J. a manž. M. rod. T.. Parce. č. 374/4 a 373/6 boli ponechané ako doterajší vlastníci. Po smrti právnych predchodcov, pôvodných vlastníkov sporných nehnuteľností S. E. a C. E. sa podielové spoluvlastníctvo ich detí menilo nielen na základe dedenia, ale aj na základe právnych úkonov - kúpnopredajných zmlúv, darovania aj osvedčení, a to v priebehu rokov 1952, 1954, 1960, 1961, 1963, 1981, 1983, 1987, 1991, 1992, 1994, 1996 a tiež tieto nehnuteľnosti boli zameriavané a vytvárali sa nové parcely, najprv na mpč. 5511, a to od roku 1987 až 2001 a objednávateľmi E. E. a potom, keď sa podielovým spoluvlastníkom stal na základe darovacej zmluvy G. J., aj G. J. v snahe usporiadať podielové spoluvlastníctvo tak, aby nehnuteľnosti boli účelne využívané. Notárskou zápisnicou zo dňa 17.3.1997 sp.zn. NZ 102/97 došlo k osvedčeniu nehnuteľnosti v k.ú. E. L. E. podľa novoutvoreného stavu v geometrickom pláne číslo zákazky ENR 29/92 vypracovala C. R., geodet, Pivovarská 260, 925 51 Šintava, overeného pod číslom 1177/92 dňa 9.12.1992, parcela číslo 372 - zastavaná plocha o výmere 330 m² v celosti, ku ktorej vyčleneniu došlo z pôvodného stavu vo vložke číslo 927 parc. číslo 5511 - roľa o výmere 957 m², parc. číslo 5512 - roľa o výmere 2942 m². Notárskou zápisnicou JUDr. Oľgy Melišikovej zo dňa 16.9.1997, číslo konania NZ 377/97, N 306/97 došlo k oprave notárskej zápisnice číslo NZ 102/97 v tomto znení: V liste vlastníctva - číslo XXXX pozemok parcela číslo 5512 - orná pôda o výmere 2942 m², časti B - LV 1a) v 10/32-inách, v časti B LV 1c) v 2/32-inách, v časti B LV 1d) v 2/32-inách, v časť B LV 1f v 4/32-inách, spolu podiel v 18/32-inách; V liste vlastníctva - číslo XXXX pozemok parcela číslo 5511 - orná pôda o výmere 957

m2, v časti B LV 1c) v 2/32-inách, v časti B LV 1d) v 2/32-inách, spolu podiel v 4/32-inách; 2.) oprava bodu číslo 6) notárskej zápisnice NZ 102/97. Dňa 3.2.2000 sa pred notárkou Mgr. Oľgu Czuczorovú dostavil E. E., nar. XX.X.XXXX a C. E., nar. X.XX.XXXX a v konaní N 182/99 a NZ 13/2000 bolo notárkou vydané osvedčenie v tomto znení: čl. 1./ Osvedčujem - ako právne významnú skutočnosť - že na základe tohto osvedčenia, resp. Dohody horeuvedených účastníkov bude zapísaný do katastra nehnuteľnosti ako spoluvlastník v katastrálnom území E. L. E. na LV číslo XXXX - parcela číslo 5511 - orná pôda o výmere 957 m2 dosiaľ na LV vedené ako vlastníctvo S. E. v 4/32-inách; na LV číslo XXXX - parcela číslo 5512 - orná pôda o výmere 2942 m2 doposiaľ na LV vedené ako vlastníctvo S. E. v 4/32-inách horeuvedený - E. E.. Na okresnom súde pod číslom konania 11C 293/97 sa viedlo konanie o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, kde ako účastníci konania vystupovali G. J. a manželka M. J. (žalobcovia) a ako žalovaní E. E. (tu: žalovaný 1) a C. E.. V tomto konaní súd schválil zmier účastníkov v tomto znení: Podielové spoluvlastníctvo žalobcov G. J., s manželkou M. J., rod. T. a žalovaného E. E. k nehnuteľnostiam zapísané na LV č. XXXX, kat. územie E. L. E. ako parcela číslo 5512 - orná pôda o výmere 294 m2 a na LV číslo XXXX kat. územie E. L. E., ako parcela číslo 5511 - orná pôda o výmere 957 m2 si účastníci zrušujú a vyporiadajú tak, že vo výlučnom G. J. a M. J. zostávajú novovytvorené parcely podľa geometrického plánu na rozdelenie spoluvlastníctva a majetkové usporiadanie parcela č. 371 a 375 č. plánu 73/2000 vyhotovenom G. V., autorizačne overenom Ing. D. J., dňa 15.3.2001 úradne overenom dňa 15.3.2001 pod č. 271/01 Okresného úradu Galanta, odbor katastrálny, a to parcela číslo 374/4 - zastavaná plocha o výmere 150 m2, parcela číslo 373/3 - záhrada o výmere 1483 m2, parcela číslo 373/6 - orná pôda o výmere 73 m2 a parcela číslo 375 - orná pôda o výmere 506 m2 tak, že žalobca v I. rade je výlučným vlastníkom vo vzťahu k žalobkyni v II. rade v podiele 14/8-ín a žalobcom v I. a v II. rade ostáva vlastníctvo v podiele 4/18-iny k uvedeným parcelám. Vo výlučnom vlastníctve žalovaného zostávajú novovytvorené parcely podľa citovaného geometrického plánu, parcela číslo 371/3 - zastavaná plocha o výmere 535 m2, parcela číslo 371/4 - zastavaná plocha o výmere 64 m2, parcela číslo 371/5 - zastavaná plocha o výmere 30 m2, a parcela číslo 373/4 - záhrada o výmere 661 m2. C. E. rodená E. nadobudla podiel 1/8-iny sporných nehnuteľností kúpnu zmluvou od V. E. dňa 09.08.1954. Od tejto doby sporné nehnuteľnosti aj užívala. Žalobkyňa nehnuteľnosti užíva od roku 1981, keď prišla bývať ku svojej starej matke C. E., rodenej E.. Žalobkyňa spolu s jej manželom C. E. rodenú E. doopatrovali a na základe dedičského rozhodnutia po nej zdedili dom. Svedok I. E. v konaní 8C 77/2002 uviedol, že on spolu s rodičmi v roku 1959 sa nasťahoval do domu na parcele č. 374/5. Uvedený dom postavili jeho rodičia. Keď z domu odišiel, zostali bývať v dome jeho rodičia. Jeho otec zomrel v roku XXXX alebo v roku XXXX. Po tom, čo jeho matka zostala sama, ponúkol žalobkyni 3, aby sa o ňu postarala s tým, že s prihliadnutím na doopatrovanie im odpredá svoj podiel. Žalobkyňa 1 v tomto konaní uviedla, že spolu s dcérou a zaťom na nehnuteľnostiach bývajú 30 rokov. S domom užívali jej matka C. E. aj roľu. Ako to vyplýva z osvedčenia o dedičstve D 2609/94, Dnot 498/94 po C. E., rod. E., nar. X.XX.XXXX, zomrelej X.XX.XXXX, poručiťka zomrela bez zanechania závetu a listiny o vydedení. Ako dedičia prichádzali do úvahy C. J., nar. XX.XX.XXXX a I. E., nar. XX.X.XXXX, ktorí sú pozostalé deti poručiťky. Dedička C. J. vyhlásila, že dedičstvo odmietla v prospech svojich detí, ktorými sú: S. V., C. E., C. J. (P.), G. J., C. J., C. J., I. J.. J. uzatvorená dedičská dohoda na základe ktorej nehnuteľnosti v kat. úz. E. L. E. zapísané na LV XXXX, rodinný dom súpisné číslo XXX, postavený na parcele č. 374, stavba bez pozemku v 1-ici, vlastný podiel v 1-ici zdedený podiel po nebohom K. E. prevezme pozostalá vnučka poručiťky C. E., pričom ustupujúci dedičia sa zriekli svojich zákonných podielov bezodplatne v prospech C. E., C. E. bola povinná vyplatiť ďalších ustupujúcich dedičov S. V., C. J. (P.), G. J. a ďalších sumou 15.843,78 Sk. Čo sa týka nehnuteľností v kar. úz. E., zapísané vo vložke č. 273, tieto prevzala vnučka C. E. v celosti pričom ustupujúci dedičia sa vzdali svojich zákonných podielov. Žalobkyňa 1 na pojednávaní uviedla, že chce len toľko, aby sa veci dali do poriadku. Žalobca 2, ktorý je synom C. E. uviedol, že jeho matka za života nikomu nič nedala. Právna zástupkyňa žalovaného 1 na pojednávaní uviedla, že v konaní sp. zn. 11C 293/97 sa schvaľoval zmier v rámci ktorého bolo vyporiadané spoluvlastníctvo. Tu vystupoval aj E. E., ktorý odpredal G. J. a M. J. časť nehnuteľnosti o výmere asi 4 áre, ktoré títo manželia nadobudli do BSM. Aj keď sa rozviedli, ich BSM vyporiadané nebolo, keďže sú podieloví spoluvlastníci. Žalovaný 2 na pojednávaní uviedol, že jeho matka a strýko chceli aby dal nehnuteľnosti vlastnícky do poriadku, aby to vybavil. Bol to 100 rokov zanedbaný pozemok. Bolo veľmi veľa podielových spoluvlastníkov, ktorí boli na neznámom mieste a jedna bola nesvojprávna. Žalovaný 2 s dokladmi išiel za svojou právničkou, ktorá mu veci pomohla vybavovať. Žalovaný 2 býval v D. od roku 1984 do roku 2004 a potom si so svojou bývalou manželkou kúpili dom vo E.. V roku 1992 mu C. E. povedala, že mu dá pozemok na dom. Po tom čo vybavil list vlastníctva zo strany žalobcov boli učené kroky, aby nemohol stavať dom. Sporné nehnuteľnosti neužíval, ale chodil ku svojej starej matke C. E.. Na pozemok mal navezený stavebný materiál. Žalovaný 2 zdôraznil, že pozemky začal vybavovať

na základe želania svojej matky. M. J. uviedla, že presne nevie ani, o čo sa jedná. Jej bývalý manžel jej hovoril, že babka mu dala nejaký pozemok. Bola to nejaká parcela, pričom ona o to záujem nemala. Tieto veci vybavoval jej bývalý manžel. V nejakom starom dome vo E. mali uložený stavebný materiál. Uviedla, že nikdy neužívali nehnuteľnosť, ktorá je predmetom sporu. Na pojednávaní bol vypočutý V. E., ktorý bol starostom obce E. L. E. od roku 1990 do roku 2002. Bývalý starosta sa vyjadril, že nie je jednoduché povedať, či žalovaný 2 a jeho manželka užívali nehnuteľnosti. On ako starosta obce mal záujem na tom, aby sa obec rozvíjala, aby pribúdali občania. Žalovaný 2 priniesol papier a spolu na mieste samom hovorili o stavbe domu s tým, že tam môžu byť ďalšie nehnuteľnosti. Potom sa starosta začal zaujímať ako sa to bude týkať ostatných, ktorí tam bývajú. Žalovaný 2 uviedol, že E. nechá záhradu a pozemok pod domom. Na základe toho vydal potvrdenie, ktoré bolo podkladom pre notára k vydaniu osvedčenia. K vydaniu potvrdenia ho viedlo aj to, že žalovaný 2 mu ukázal darovaciu zmluvu od starej matky a ďalšie dokumenty na ktoré si už nepamätá. Žalovaný 2 mu povedal, že má také a také doklady, má možnosť sa dostať k vlastníctvu na základe vydržania avšak potrebuje potvrdenie. Svedok T. V., ktorý je v príbuzenskom pomere so sporovými stranami, uviedol, že vie o čestnom vyhlásení, ktoré dával žalovanému 2, aby si usporiadal vlastníctvo k nehnuteľnostiam. Svedok potvrdil, že nemá vedomosť o tom, že mu babka C. E. dala rodný dvor. Svedok potvrdil po nahliadnutí do geometrického plánu, že sa jedná o parcelu 372. Nevie však, o ktoré parcely sa jednalo pri konaní o vydržaní. Svedok nevedel uviesť, či tam žalovaný 2 niečo mal uskladnené, či to užíval. Dňa 26.08.1992 bola uzatvorená darovacia zmluva, kde ako daryňa vystupovala C. E. a kde ako obdarovaný vystupoval žalovaný 2, Štátne notárstvo v Galante zmluvu registrovalo pod číslom RI 1532/92 dňa 18.09.1992. V tejto darovacej zmluve sa uvádza, že C. E., rod. E. je podielovou spoluvlastníčkou v podiele 16/32-in na pozemkovej nehnuteľnosti zapísanej v pozemnoknižnej vložke 927 kat. úz. E. L. E., parc. č. 5511- vinica vo výmere 266 štvorcových siach, ktorá je evidovaná na LV č. XXX a XXX u Strediska geodézie v Galante. Tento podiel nadobudla v dedičskom konaní po svojom manželovi K. E.. Tento svoj podiel daryňa daruje svojmu vnukovi G. J.. V notárskom spise NZ 102/97, N 377/97, NZ 306/97 I. J. overeným podpisom potvrdil, že G. E., ktorý bol zapísaný do pozemkovej knihy do vložky č. 927 kat. úz. E. parc. č. 5511, parc. č. 5512 ako dedič po svojej matke neb. S. E. na podiel 2/32-ín sa následne po roku 1920 vysťahoval z rodnej obce za prácou do USA a Kanady a nikdy viac sa do obce nevrátil. I. J. tiež potvrdil, kto v predmetnom dome býval a kto užíval príľahlý pozemok. Je tu uvedené, že C. E. užívanú vyčlenenú nehnuteľnosť z vložky č. 927 kat. úz. E. darovala svojmu vnukovi, žalovanému 2. C. J. - žalobkyňa 1 svojím podpisom, ktorý bol overený, potvrdila, že G. E., ktorý bol zapísaný do pozemkovej knihy do vložky č. 927, kat. úz. E., parc. č. 5511 a 5512 odišiel do Ameriky a do obce sa viac nevrátil. Potvrdila, že v starom rodinnom dome bývali manželka C. a S. E., ktorí zomreli v roku XXXX resp. XXXX a potom ich syn K. E. s manželkou C. užívali oddelenú časť tohto domu i príľahlý pozemok, a to nerušene ako reálne oddelenú časť z nehnuteľností knihovaných vo vložke 927 kat. úz. E.. Po úmrtí K. E. dňa 26.12.1980 pozostala manželka C. E. užívanú včlenenú nehnuteľnosť darovala svojmu vnukovi G. J.. Ako to vyplýva z pripojeného spisu NZ 102/97 Notárskeho úradu JUDr. Galgánkovej Advokátska kancelária JUDr. Zelemova & JUDr. Žilinská podala dňa 27.03.1995 návrh na vydanie opravného uznesenia v mene Petra Benedika vo výrokovej časti rozhodnutia D 80/81 zo dňa 27.01.1981 vydaného Štátnym notárstvom Galanta v dedičskej veci po neb. K. E. zomrelom XX.XX.XXXX. Nesprávne určený podiel 16/32-tín na nehnuteľnostiach vo vložke 927 parc. č. 5511, 5512 kat. úz. E. obec E. L. E. žiadal opraviť na správny podiel 10/32-tín. Ako dôkaz bol pripojený úplný výpis z pozemnoknižnej vložky č. 927 kde K. E. nadobudol pod B 17 2/32-tiny, pod B 21 a 6/32- tín, pod B 24 b 2/32-tiny, čo spolu dáva 10/32-tín. Okresný súd Galanta dňa 30.05.1995 v konaní D 80/81 po nebohom K. E. narodenom XX.XX.XXXX a zomrelom XX.XX.XXXX vydal uznesenie, v ktorom opravil a doplnil výrok pôvodného rozhodnutia v znení: „pozemok v kat. úz. E. evidovaný vo vl. 927 parc. č. 5511, 5512 v 10/32-tinách. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 18.07.1995. C. E. nadobudla v roku 1954 spoluvlastnícky podiel o veľkosti 1/8-ina k parcele č. 5512, na základe notárskej zápisnice č. N 605/54 NZ 595/54. Z uvedeného teda jednoznačne vyplýva, že C. E. bola vlastníčkou podielu 10/32-tín a podielu 1/8-iny na nehnuteľnosti parc. č. 5512, t. j. podielu 14/32 - tín. Parcela č. 5512 nebola predmetom darovacej zmluvy zo dňa 26.08.1992, ktorú uzavreli ako daryňa C. E. a ako obdarovaný G. J.. Predmetom tejto darovacej zmluvy bol len podiel 16/32-tín na pozemkovej nehnuteľnosti zapísanej v pozem. vl. č. 927 katastrálne územie E. L. E. parc. č. 5511 - vinica vo výmere 266 štv. siah, ktorá nehnuteľnosť je evidovaná u strediska Geodézie Galanta na evidenčnom liste č. 827 a 130. Nehnuteľnosť, ktorá je predmetom daru bola ocenená na 8135,- Kčs. Štátne notárstvo Galanta uvedenú darovaciu zmluvu registrovalo dňa 18.09.1992 pod č. R I. 1532/92. Z predmetnej darovacej zmluvy je jednoznačne zrejmé, že parc. č. 5512 resp. podiel na nej neboli predmetom zmluvy. Na liste vlastníctva XXXX, na ktorom zostala parcela 5512 orná pôda o výmere 2942m², bola vedená C. E. pod B 1a) v podiele 10/32-tín titulom nadobudnutia D 80/ 81 zo dňa 9.3.1981 a opraveného rozhodnutia zo

dňa 6.7.1995 pod B 1f) v podiele 4/32-tin titulom nadobudnutia bola kúpna zmluva z 13.12.1954 č. dv. 2548. Tieto nehnuteľnosti neboli prejednané v dedičskom konaní D 2609/94 D not 498/94 právoplatné 8.12.1994 po neb. C. E. rod. E. a jej vlastníctvo sa prepísalo notárskou zápisnicou č. MZ 102/97 zo dňa 19.3.1997 - Osvedčenie vyhlásenia o vydržaní nehnuteľnosti podľa zák. 3123/92 Zb. a dodatku k osvedčenia vyhlásenia o vydržaní nehnuteľnosti NZ 377/97 N 306/97 zo dňa 16.9.1997. Z geometrického plánu vyhotoveného Geodet konzorcium - autor G. V. zo dňa 15.3.2001, autorizačne overeného Ing. D. J. a úradne overeného Ing. S. L. číslo 217/01 vyplýva, že podľa pozemnoknižnej vložky má parcela č. 5512 výmeru 2942 m². Podľa právneho stavu v evidencii nehnuteľnosti parcelu č. 5512 tvorí parcela 371/3 o výmere 182 m² parc. č. 371/5 o výmere 29m², parc. č. 374/5 o výmere 143 m², parc. č. 374/3 o výmere 544 m², parcela č. 373/4 o výmere 501 m², parcela č. 373/5 o výmere 1030 m², parcela č. 375 o výmere 480 m². Spolu to činí 2909 m². Z geometrického plánu vyplýva, že pozemnoknižný stav v parcely 5512 je 2942 m² zameraný právny stav je 2909 m². Rozdiel vo výmere vznikol upresnením výmery novým mapovaním. Parcela registra KN „E“ č. 5511 orná pôda o výmere 25m² na LV č. XXXX kat. úz. E. L. E. a parcela registra KN „E“ 5512 orná pôda o výmere 33 m² na LV č. XXXX kat. úz. E. L. E. sú zbytkovými parcelami pôvodných pozemnoknižných parcel v pozemnoknižnej vložke č. 927 kat. úz. E.. Pôvodné pozemnoknižné parcely sú usporiadané podľa geometrického plánu GP č. 73/2000 - v.z. 167/01, do KN - C parcel č. 375, 373/5, 373/4, 374/3, 374/5, 371/3, 371/4, 371/5 vedených na listoch vlastníctva XXXX, XXXX, XXXX v katastrálnom území E. L. E.. Konštatuje to aj Okresný úrad Galanta katastrálny odbor vo svojom rozhodnutí X1 51/2015 zo dňa 12.12.2016. Predmetným geometrickým plánom boli rozdelené parcely č. 5511 a 5512. Z tohto geometrického plánu vychádzal aj súd v konaní 11C 293/97, ktorým bolo vyporiadané podielové spoluvlastníctvo k parceliam 5511, 5512 resp. novovytvoreným parceliam. Z geometrického plánu a z vyššie uvedeného vyplýva, že boli stotožnené novovytvorené parcely s parcelou 5512.

3. Súd prvej inštancie vec právne posúdil na základe § 137 písm. c) Civilného sporového poriadku (zák. č. 160/2015 Z. z. - ďalej len „CSP“), § 2 ods. 1, 2 a 3 z. č. 293/1992 Zb. o úprave niektorých vlastníckych vzťahov k nehnuteľnostiam v znení do 30.11.2000, § 130, § 134 ods. 1 a § 854 Občianskeho zákonníka (zák. č. 40/1964 Zb. - ďalej len „OZ“) a uviedol, že ustanovenie § 2 ods. 2 zák. č. 293/1992 Zb. bolo vo vzťahu k § 134 OZ špeciálnou úpravou, ktorá umožňovala vydržanie ako originálny spôsob nadobudnutia vlastníckeho práva za jednoduchších podmienok, než aké stanovovala všeobecná úprava. Vydržanie vlastníckeho práva podľa § 2 ods. 2 zák. č. 293/1992 Zb. vyžadovalo splnenie podmienok a to, že išlo osobu zapísanú v katastri nehnuteľnosti za vlastníka na základe notárskeho osvedčenia o držbe, a že do desiatich rokov od zápisu tejto osoby neuplatnila vlastnícke právo k nehnuteľnosti v konaní na súde alebo v konaní o pozemkových úpravách iná osoba. Zrušenie uvedeného ustanovenia k 30 novembromu 2000, t. j. po ôsmich rokoch a šiestich mesiacoch od jeho účinnosti, malo za následok, že tým nebola u takejto osoby dotknutá možnosť vydržania vlastníckeho práva splnením podmienok vydržania vyplývajúcich z § 134 Občianskeho zákonníka. Týmito podmienkami boli : a) spôsobilý predmet vydržania, b) oprávnená držba a c) nepretržité trvanie oprávnenej držby po dobu desiatich rokov ak išlo o nehnuteľnosť. Podmienka oprávnenej držby bola u osoby zapísanej v katastri nehnuteľností za vlastníka na základe notárskeho osvedčenia o držbe splnená bez ďalšieho. Vyplývala zo zákona ako právny účinok zápisu notárskeho osvedčenia o držbe do katastra nehnuteľnosti. Takáto osoba nadobudla totiž postavenie oprávneného držiteľa, zaručené po dobu desiatich rokov odo dňa zápisu do katastra. Zrušenie ustanovení, na základe ktorých takéto postavenie získala, nemalo na vznik a trvanie práva oprávnenej držby žiaden vplyv. Oprávnená držba je v právnom poriadku Slovenskej republiky koncipovaná ako subjektívne právo a zároveň ako právny vzťah, ktorého obsah je vymedzený v § 130 Občianskeho zákonníka. Z ustanovenia § 854 Občianskeho zákonníka, prípadne aj ďalších prechodných ustanovení tohto predpisu vyplýva základná intertemporálna zásada súkromného práva, v zmysle ktorej sa novou právnou úpravou spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred účinnosťou tejto úpravy, no vznik právnych vzťahov a nároky z nich vzniknuté sa posudzujú podľa právnych predpisov platných v čase ich vzniku. Táto zásada, zakazujúca tzv. pravú retroaktivitu, je analogicky použiteľná aj pre interpretáciu účinkov zákona č. 393/2000 Z. z., ktorým boli zrušené ustanovenia § 2 až 9 zák. č. 293/1992 Zb. Jej uplatnenie znamená, že vznik práva oprávnenej držby zaručeného na dobu desiatich rokov, resp. právneho vzťahu oprávnenej držby, treba posudzovať podľa ustanovenia § 2 ods. 3 zák. č. 293/1992 Zb. platného v čase vzniku tohto práva, resp. právneho vzťahu. Zrušenie uvedeného ustanovenia nič nezmenilo na vzniku práva oprávnenej držby, ktoré osoba zapísaná za vlastníka nadobudla zápisom do katastra na základe notárskeho osvedčenia o držbe a to na dobu desiatich rokov. Nemalo vplyv ani na ďalšiu existenciu oprávnenej držby. Účinnosťou zákona č. 393/2000 Z. z. oprávnená držba osoby zapísanej v katastri nehnuteľnosti za vlastníka ako riadne nadobudnuté

právo, resp. právny vzťah, nezanikla. Iný výklad, ktorý by takýto následok pripúšťal by bol ústavné nesúladný, pretože by neprípustne odnímal už existujúce právo. Odporoval by tak základnému princípu právneho štátu a to princípu právnej istoty a v ňom obsiahnutým zásadám dôvery v platné právo a ochrany nadobudnutých práv. (citované z rozsudku NS SR sp. zn. 6 Cdo 47/2012). Obdobnú vec ako prejednáva súd prvej inštancie riešil NS SR v konaní 3 Cdo 154/2010, v predmetnom rozhodnutí 3 Cdo 154/2010 sa uvádza: „súdna prax akceptuje žaloby, ktorými sa dedič domáha určenia, že tá - ktorá vec patrí do dedičstva po poručiťovi. V konaní o takých žalobách ide o posúdenie, či poručiť bol v čase smrti vlastníkom tejto veci. Požadované určenie sa tu vzťahuje ku dňu smrti poručiťa a okolnosti, ktoré nastali po tomto dni, nemôžu mať vplyv na rozhodnutie súdu. Treba dodať, že ak súd vyhovie žalobe požadujúcej uvedené určenie a vec je následne prejednaná v konaní o dedičstve ako majetok poručiťa, nepotvrdzuje rozhodnutie o dedičstve (osvedčenie o dedičstve), že dedič je v súčasnosti vlastníkom veci. Po smrti poručiťa môžu vo všeobecnosti nastať právne skutočnosti, s ktorými právny poriadok spája vznik vlastníctva niekoho iného (napríklad vydražením), v ktorom sa zisťuje, či určitá vec bola v čase smrti poručiťa v jeho vlastníctve, sú však takéto skutočnosti právne bezvýznamné.“ Žaloba nebola podaná v lehote 10 rokov odo dňa, keď došlo k osvedčeniu o vydržaní. Táto lehota uplynula dňa 16.09.2007 a žaloba bola podaná 29.07.2011. Na základe toho by bolo možné žalobu zamietnuť. Súd prvej inštancie však vychádzal z rozsudku NS SR sp. zn. 3Cdo 154/2010 a dospel k záveru, že dôvody vydržania neboli dané. O vybavenie pozemku bol žalovaný 2 požiadaný svojou matkou, žalobkyňou 1. Bolo preukázané, že žalovaný 2 býval v D. od roku 1984 do roku 2004 a že sporné nehnuteľnosti neužíval, len chodieval ku svojej starej matke C. E.. Aj jeho bývala manželka, M. J., uviedla, že nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom sporu, nikdy neužívali. Starosta obce E. L. E. vydal potvrdenie, ktoré bolo podkladom pre notára k vykonaniu osvedčenia po tom, čo mu bolo prisľúbené uviedol, že E. nechá záhradu a pozemok pod domom. Starosta obce E. nepotvrdil, že by osoby, ktoré vydržali nehnuteľnosť, túto aj užívali. Keďže dôvody vydržania neboli dané, súd prvej inštancie žalobe v plnom rozsahu vyhovel. Rozhodnutie o trovách odôvodnil ustanoveniami § 255 ods. 1 a 2 a § 262 ods. 1 a 2 CSP.

4. Žalovaný 1 a 2 sa voči tomuto rozsudku odvolali v celom rozsahu z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. b), d), f) a h) CSP, a domáhali sa, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vrátil súdu prvej inštancie na nové rozhodnutie. Rozhodnutie je podľa nich zmätočné, pretože z neho nevyplýva, o čom súd v tejto veci konal a rozhodoval - aký je/bol predmet sporu. V samotnej žalobe chýba stotožnenie parciel vytvorených v dôsledku zrušeného a vysporiadaného podielového spoluvlastníctva, ktorých vlastníckymi sú žalovaný 1, s pôvodným podielovým spoluvlastníctvom poručiťky, ktorá spoluvlastnícke podiely o veľkosti 12/32-tín ku dňu svojej smrti mala. Z geometrického plánu č. 73/2000 je zrejmé, že napríklad sporné parcely č. 373/5 a 375 vznikli z dvoch pôvodných pozemnoknižných parciel, a to z parc. č. 5511 a parc. č. 5512 a ďalšie sporné parcely registra „C“ boli vytvorené z pozemnoknižných parciel mpč. 5511 a mpč. 5512 vedených v PKV č. 927 kat. úz. E., teda nie len z pôvodnej mpč. 5512, ktorej podiel, podľa tvrdenia žalobcov chcú urobiť predmetom dedenia po poručiťke. Petit žaloby v tomto konaní ohľadne označenia parciel, ktoré by podľa žalobcov mali patriť do majetku či dedičstva po poručiťke, je neurčitý. Skutkové zistenia súdu sú neúplné a teda aj nesprávne, keď súd popisuje v odôvodnení len časť vykonaných dôkazov. Neúplnosť a nesprávnosť skutkových zistení zakladá tzv. inú vadu majúcu za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Rozsudok súdu je zmätočný a nezrozumiteľný, pretože súd neuviedol, ktoré skutočnosti mal za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov spravoval a nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov. Rozsudok odôvodnil prevažne opisovaním listinných dôkazov a výpovedí len niektorých účastníkov a výpovedí svedkov, z ktorých výpovedi vybral len časti, niektoré aj tie nepodstatné, ale vyhovujúce zaujatému právnomu názoru, že dôvody vydržania neboli dané, čo je dôvodom, že súd vyhovel žalobe o určenie čo patrí do majetku poručiťke C. E. (teda nie do dedičstva - ako je akceptovaný petit súdnou praxou), ale rozhodoval o určení vlastníckeho práva nie žalobcov ale poručiťky C. E., ktorá za svojho života, ani ku dňu keď zomrela, nevlastnila nehnuteľnosti ako sú uvedené vo výroku rozsudku. Z odôvodnenia rozsudku ale nie je zrejmé ako sa súd vysporiadal s argumentáciami žalovaného 1 o neurčitom petite žaloby, o nadobudnutí vlastníckeho práva žalovaných 1 a 2 na základe právoplatného súdneho rozhodnutia, ktoré žiadali rešpektovať, u žalovaného 2 aj o nadobudnutí spoluvlastníckych podielov darovacou zmluvou č. R 1532/1992 z 18.9.1992 od C. E. (poručiťky) na desiatky rokov neusporiadaných pozemkoch, ktoré sú teraz predmetom sporu v konaní vedenom na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 8C 105/2006. Podstatnou skutočnosťou je aj to, že akonáhle si žalovaný 2 chcel zapísať vlastníctvo získané darovacou zmluvou do EN (evidencie nehnuteľnosti) tento nebol hneď možný pre závadný stav, na ktorý bol žalovaný 2 upozornený prípisom býv. Správy katastra v Galante

zo 04.05.1993, keď začali žalovanému vybavovania, ktoré sa skončili až právoplatným rozhodnutím Okresného súdu Galanta vo veci so sp. zn. 11C 293/1997 zrušením a vyporiadaním podielového spoluvlastníctva a keď po usporiadaní vlastníctva išiel na sporných pozemkoch stavať rodinný dom žalobcovia hneď podali na súd návrh na vydanie predbežného opatrenia ako aj samotnú žalobu. Je nepochopiteľné, prečo sa v tomto spore rieši pôvodná parcela č. 5511 akoby išlo o pôvodnú parcelu č. 5512. Prvoinštančný súd použil aj v tejto veci zaujatý právny názor v konaní sp. zn. 8C 105/2006, a to bez toho aby vysvetlil súvis uvedenej veci s touto konkrétnou vecou. Súd prvej inštancie nevysvetlil, prečo tak konal keď sa odvolával na dôvody vydržania, ktoré so žalovaným 1 nesúvisia, a pritom ešte nezákonne zasiahol do vlastníctva žalovaného 1, ktoré tento nadobúdal dedením, kúpou, darom a osvedčením podielu 4/32 od svojho brata C. E., ktorý mu svoj podiel prenechal v minulosti, a s osvedčeniami, ktoré napádali žalobcovia, nemalo nič spoločné, pretože nešlo o napádané notárske osvedčenia označené žalobcami v konaní sp. zn. 8C 105/2006, s ktorým bol súd prvej inštancie oboznámený. Z odôvodnenia rozsudku nie je zrejmé ako sa súd prvej inštancie vysporiadal s názorom odvolacieho súdu vo veci pod sp. zn. 8C 105/2006, na ktorú odkazuje, o potrebe stotožnenia pôvodnej parcely č. 5512 s terajšími parcelami a so záväzným právnym názorom odvolacieho súdu o nedostatku aktívnej legitímácie žalobkyne C. J. vzhľadom na jej vzdanie sa dedičstva po poručiťke C. E.. Z odôvodnenia rozsudku tiež nevyplýva, prečo súd prvej inštancie neposudzoval aj existujúce vlastnícke práva žalovaných 1 a 2 nadobudnuté v tomto stave, ktorý k vyhláseniu rozsudku trval a bol na základe právoplatného rozhodnutia OS Galanta č. k. 11C 293/97-110 z 28.03.2001 a geom. pl. č. 73/2000 vedený na LV č.XXXX kat. úz. E. L. E.. Nie je bezvýznamné ani to, že nie všetci dedičia po poručiťke chceli byť žalobcami. Súd prvej inštancie poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR v konaní 3Cdo 154/2010 (R 32/2011), podľa ktorého súdna prax akceptuje žaloby, ktorými sa dedič domáha určenia, že tá ktorá vec patrí do dedičstva po poručiťovi a podľa ktorého požadované určenie sa vzťahuje ku dňu smrti poručiťa a okolnosti, ktoré nastali po tomto dni, nemôžu mať vplyv na rozhodnutie súdu. Toto rozhodnutie najvyššieho súdu považované súdom prvej inštancie za súdnu prax bolo ale prekonané nálezom Ústavného súdu SR I. ÚS 151/2016-29 z 03.05.2017. Treba uviesť, že v návrhu (žalobe) podanom na súd dňa 07.06.2006 sa vtedy označení navrhovateľa (žalobcovia) domáhali určenia najskôr, že C. E. (poručiťka) bola ku dňu smrti vlastníčkou sporných nehnuteľností, potom tento návrh zmenili a žiadali určiť, že do majetku po poručiťke patrí len podiel 14/32 k celku. Žalobcovia žiadali posúdiť platnosť osvedčenia o vydržaní a žiadali konkrétne, aby súd ako predbežnú otázku riešil platnosť resp. neplatnosť notárskej zápisnice č. NZ 377/97, N 306/1997 vydané JUDr. Meliškovou so sídlom v Sereďi. Toto tvrdenie o neplatnosti nikdy riadne neodôvodnili a nevysvetlili ani to, ako uvedené osvedčenie súvisí so spornými pozemkami v tejto veci a s osobou žalovaného 1, ktorý nebol účastníkom uvedených notárskych osvedčení. Žalobu založili žalobcovia na skutočnosti, že žalovaný 2 s manželkou nemohli nadobudnúť podiely na nehnuteľnostiach vydržaním na základe uvedeného osvedčenia. Súd prvej inštancie sa neskôr začal zaoberať otázkou, či boli dané dôvody vydržania, a to len na základe tvrdenia žalobcov, že žalovaní 1 a 2 nehnuteľnosti neužívali, pričom bolo zrejmé, ako sa žalovaný 2 rade staral o sporné nehnuteľnosti a že chcel na usporiadanom pozemku postaviť rodinný dom. Aj v rodine, teda aj žalobcovia vedeli o tom, že poručiťka chcela, aby žalovaný 2 si postavil dom na pozemku kde žili jeho predkovia, ale nedarovala mu stavebný pozemok, len podiely na vlastnícky neusporiadanom pozemku, a aby sa darované podiely premenili na stavebný pozemok musel sa žalovaný 2 o to postarať, no nielen o darované podiely (nakoniec sa mu to podarilo avšak vyžiadalo si to svoj čas). Je vysoko nemorálne zo strany žalobcov po tomto ich správaní a vedomostiach, ktoré majú z rodiny tvrdiť, že pozemky žalovaný 2 rade nikdy neužíval a na druhú stranu mu vyčítať, že sa o ne nestaral, pričom bol okolnosťami donútený riešiť aj tzv. americké podiely aj podiely vlastníkov na neznámych miestach a to spolu s podielovým spoluvlastníkom žalovaným 1, s ktorým nakoniec uzavreli súdny zmier v konaní o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva, ktoré skončilo uznesením o schválení zmierného právoplatne dňa 15.05.2001 teda po 9 rokoch, odkedy mu poručiťka darovala podiely na nehnuteľnostiach. Žalobcovia vôbec nevysvetlili, ako v tejto veci nimi tvrdený skutkový stav súvisí s vlastníctvom žalovaného 1, ktoré vlastníctvo mu chcú bezdôvodne odňať. Počas celej tejto doby sa žalovaní 1 a 2 o pozemky starali ako vlastníci podielov v zložitom a dlhé roky neusporiadanom spoluvlastníctve. Žalovaní 1 a 2 svoje vlastníctvo správaním sa žalobcov ani doposiaľ užívať nemôžu aj pre násilie zo strany manžela žalobkyne 1, C. E., ktorý žalovaného 1 aj fyzicky napadol; z uvedeného dôvodu sa žalovaný 1 z rodičovského domu vysťahoval. Sporné nehnuteľnosti sú zarastené, ležia ladom a nik ich neužíva. Uvedené skutočnosti prevažne vyplývajú zo spisu. Pozemky sú v katastri nehnuteľnosti vedené vo vlastníctve žalovaných 1 a 2 na základe právoplatného rozhodnutia súdu. Žalovaný 1 najskôr dostal od poručiťky darovacou zmluvou podiely z pôvodnej pozemnoknižnej parcely v neusporiadanom stave, ktorý bolo potrebné nechať aj zamerať (prípís katastrálneho úradu zo 04.05.1993) a vypracovať

geometrický plán, teda dostal darom do katastra nezapísateľné podiely na pozemku s „americkými“ podielmi a s podielmi spoluvlastníkov na neznámých miestach. Pri konečnom usporiadaní žalovaný 2 bol situáciou kvôli neusporiadaným podielom, keďže nemal osoby, s ktorými by mohol konať pri zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva a tento problém mal aj podielový spoluvlastník žalovaný 1, ktorý sporné parcely (časť) užíval a bol v spore o zrušenie a vysporiadanie podielového spoluvlastníctva so žalovaným 2, donútený touto situáciou riešiť problematické podiely aj notárskym osvedčením. Ak by sa rozsudok súdu prvej inštancie stal právoplatným, nastala by situácia, že by došlo k dedičskému konaniu, kde by jedným z dedičov po poručiťke, vzhľadom na to, že žalobkyňa 1 dedičstvo po poručiťke odmietla, bol aj žalovaný 1 - terajší vlastník sporných nehnuteľností. Vzniklo by tzv. dvojité vlastníctvo, ktoré by vyvolalo ďalší súdny spor. Aj keď žalovaný na uvedené skutočnosti v konaní poukazoval, súd prvej inštancie argumentácie žalovaného ignoroval, neposúdil všetko, čo v konaní vyšlo najavo a existujúci právny vzťah žalovaných 1 a 2 k sporným nehnuteľnostiam ku dňu vyhlásenia rozsudku taktiež odignoroval.

5. Proti rozsudku sa odvolala aj žalovaná 3, ktorá ho navrhla zrušiť, pretože žalovaný 2 získal pozemky darovaním, takže poručiťka ich už v čase smrti nevlastnila, časť pozemkov získal na základe osvedčenia o držbe a tieto pozemky nikdy nevlastnila poručiťka a jej manžel K. E., žalobkyňa 3 už nevlastní rodinný dom č. XXX vo E. L. E. a žalobkyňa 1 nie je dedičkou po poručiťke, pretože sa dedičstva vzdala v prospech svojich detí.

6. Žalobkyňa 1 vo vyjadrení k odvolaniam žalovaných poprela tvrdenia žalovanej 3 a odkázala na vykonané dokazovanie a dôkazy nachádzajúce sa v spise. K odvolaniu žalovaných 1 a 2 uviedla, že nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom sporu, vznikli z parc. č. 5512, túto skutočnosť žalovaní doteraz nikdy nepopreli. Žalovaní 1 a 2 poukazujú na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky I. ÚS 151/2016, ktoré sa týka dobrej viery nadobúdateľa, ktorý je evidovaný v katastri nehnuteľností, hoci z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplýva, že žalovaný 2 nemal dobrú vieru, keďže si dal osvedčiť vydržanie napriek tomu, že vedel, že nie je dobromyseľný, vedel, že nie je vlastník a taktiež vedel, že osvedčenie o vydržaní je nezákonné. Nahliadal do katastra a do archívu. Žalovaní 1 a M. J. predmetné nehnuteľnosti nikdy neužívali a vedeli, že nie sú vlastníci. Nezákonným osvedčením o vydržaní nemohli nadobudnúť vlastnícke právo a takýmto nezákonným osvedčením nemožno založiť dobromyseľnosť.

7. Ďalšie podania v odvolacom konaní strany do spisu nedoručili.

8. Keďže žalobkyňa 1 počas odvolacieho konania zomrela, odvolací súd uznesením z 09.06.2021, č. k. 9Co/43/2020-548, odvolacie konanie vo vzťahu k tejto žalobkyni zastavil.

9. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolania boli podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenými subjektami - stranami, v ktorých neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolania majú zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolatelia použili zákonom prípustné odvolacie dôvody [§ 365 ods. 1 písm. b), d) e), f) a h) CSP], preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolaní (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), po zopakovaní dokazovania v potrebnom rozsahu (§ 384 ods. 1 CSP) na odvolacom pojednávaní (§ 385 ods. 1 CSP), po preskúmaní zákonnosti a vecnej správnosti rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania dospel k záveru, že odvolania žalovaných sú sčasti dôvodné, v dôsledku čoho treba napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť (§ 388 CSP).

10. Predmetom konania po pripustených zmenách žaloby bolo rozhodnúť, či sporné 14/32-ové spoluvlastnícke podiely na parcelách označených vo výroku I napadnutého rozsudku patria do dedičstva po poručiťke.

11. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu, s poukazom na rozsah odvolania a žalovanými 1, 2 a 3 uplatnenú odvolaciu argumentáciu, bolo posúdiť, či súd prvej inštancie postupoval správne, keď rozhodol, že sporné nehnuteľnosti patria do majetku po poručiťke C. E..

12. Vlastník má právo na ochranu proti tomu, kto do jeho vlastníckeho práva neoprávnene zasahuje; najmä sa môže domáhať vydania veci od toho, kto mu ju neprávom zadržuje (§ 126 ods. 1 OZ).

13. Vlastník je v medziach zákona oprávnený predmet svojho vlastníctva držať, užívať, požívať jeho plody a úžitky a nakladať s ním (§ 123 OZ).

14. Vlastníctvo veci možno nadobudnúť kúpnu, darovacou alebo inou zmluvou, dedením, rozhodnutím štátneho orgánu alebo na základe iných skutočností ustanovených zákonom (§ 132 ods. 1 OZ).

15. V prvom rade bolo potrebné sa vysporiadať s otázkou splnenia procesných podmienok, ktorú vzniesli žalovaní 1 a 2 svojou odvolacou námietkou týkajúcou sa neurčitosti žalobného návrhu z dôvodu, že žalobcovia nepreukázali totožnosť terajších parciel katastra nehnuteľností s pôvodným podielovým spoluvlastníctvom poručiteľky, ktorá mala sporný spoluvlastnícky podiel vlastníť ku svojej smrti.

16. Podľa § 132 ods. 1 CSP sa v žalobe musí uviesť okrem iného aj žalobný návrh (petit), teda to, čoho sa žalobca domáha. Žalobným návrhom je súd viazaný (§ 216 ods. 1 CSP). Napriek tomu, že súd nie je povinný presne sa držať žalobcom predloženej formulácie žalobného návrhu (pozri napr. rozsudok Najvyššieho súdu SR z 28.09.2010 sp. zn. 5Cdo/254/2009), predsa len musí žalobný návrh spĺňať kritéria dostatočnej určitosti a zrozumiteľnosti. V opačnom prípade by nebolo možné vymedziť predmet konania, teda to, o čom má súd konať a rozhodovať. Požiadavka na určitosť a zrozumiteľnosť žalobného návrhu vyplýva aj z potreby posudzovať, či prípadný výrok založený na žalobnom návrhu bude vykonateľný (§ 185 ods. 3 CSP).

17. Žalobcovia sa žalobou v znení jej zmeny pripustenej uznesením z 15.07.2015, č. k. 8C/237/2011-150, v znení opravného uznesenia z 02.10.2015, č. k. 8C/237/2011-156, domáhali určenia, že sporné 14/32-tinové spoluvlastnícke podiely na parcelách č. 371/6, č. 373/4, č. 371/3, č. 371/4, č. 371/5 (bližšie opísaných v bode 1 tohto rozsudku) patria do majetku po poručiteľke C. E..

18. V takto formulovanom žalobnom návrhu žalobcovia jasne a nepochybne vymedzili predmet konania v súlade s § 129 ods. 1 CSP tým, že uviedli, akého súdneho rozhodnutia sa domáhajú. Z obsahu žaloby a žalobného návrhu je zrejmé, že účelom žaloby je dosiahnuť rozhodnutie o tom, že sporné spoluvlastnícke podiely patrili do dedičstva po poručiteľke, teda že poručiteľka mala vlastnícke právo k nim v čase svojej smrti. Judikatúra (zahŕňajúca napríklad rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3Cdo/154/2010, ale v konečnom dôsledku aj žalovanými 1 a 2 predložený nález Ústavného súdu SR z 03.05.2017, sp. zn. I. ÚS 151/2016) je jednotná v tom, že takéto žaloby sú prípustné a aj odvolací súd zastáva názor, že ich treba považovať za žaloby o určenie, či tu právo je alebo nie je, ktoré v konečnom dôsledku predpokladá aj § 137 písm. c) CSP, ako aj § 80 písm. c) byv. OSP, za účinnosti ktorého bola žaloba podaná.

19. Pokiaľ ide o otázku totožnosti nehnuteľností, ktoré žalobcovia označili v žalobnom návrhu, s nehnuteľnosťami, na ktoré žalovaní 1 a 2 poukazujú v odvolaní, v tejto súvislosti nemožno hovoriť o vade žalobného návrhu. Žalobcovia v žalobnom návrhu označili sporné nehnuteľnosti (ktoré sa inak zapisujú do katastra nehnuteľností), údajom o katastrálnom území, parcelnom čísle, druhu pozemku a výmery pozemku a doplnili aj čísla listov vlastníctva, na ktorých sú evidované. Tieto údaje v podstate zodpovedajú údajom podľa § 42 ods. 2 písm. c) katastrálneho zákona, ktorý upravuje spôsobilosť verejných listín na zápis práva k nehnuteľnosti. Nepochybná je aj veľkosť dotknutého spoluvlastníckeho podielu. Takto vymedzený predmet konania neumožňuje jeho zámenu s inými nehnuteľnosťami, v dôsledku čoho ho treba považovať za dostatočne určitý. Otázka, či tieto parcely (či aktuálne evidované údaje v katastri nehnuteľností) zodpovedajú skoršej evidencii, napríklad v pozemkovej knihe, je z hľadiska určitosti žalobného návrhu nepodstatná, má však rozhodujúci význam pri skúmaní opodstatnenosti žaloby (k tomu pozri nižšie).

20. Súd prvej inštancie preto nepochybil, ak nepristúpil k odstraňovaniu väd žaloby pre neurčitosť žalobného návrhu a žalobu neodmietol podľa § 129 ods. 3 CSP.

21. Žalovaní 1 a 2 ďalej namietali, že napadnutý rozsudok je zmätočný a nezrozumiteľný, pretože súd prvej inštancie neuviedol, ktoré skutočnosti mal za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov spravoval. Rozsudok je tiež nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov. Týmto žalovaní teda napadnutému rozsudku v podstate vytkávajú, že je v tomto rozsahu nedostatočne odôvodnený.

22. Právo na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia je jednou zo súčastí základného práva na spravodlivý proces, zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Toto právo je podľa judikatúry Ústavného súdu SR implikované aj v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR. Práve odôvodnenie je tou časťou rozhodnutia, v ktorej súd vysvetľuje, akým spôsobom a z akých dôvodov dospel ku konkrétnemu rozhodnutiu. Je to predovšetkým neúspešná strana, ktorá má záujem na dostatočnom odôvodnení, pretože len vtedy má skutočnú možnosť namietať konkrétne skutkové alebo právne závery súdu pri uplatňovaní prípadných opravných prostriedkov.

23. Základné náležitosti odôvodnenia rozsudku upravuje Civilný sporový poriadok v § 220 ods. 2, ktorý o. i. vyžaduje, aby súd jasne a výstižne vysvetlil, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Dôraz sa kladie aj na presvedčivosť odôvodnenia rozsudku. Je pravdou, že napadnutý rozsudok uvedeným zákonným požiadavkám vyhovuje len sčasti.

24. Súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku opísal, aké dôkazy vykonal (bod 11) a ako z nich zistil skutkový stav (body 12 až 37 a 47 až 54). Na základe citovaných právnych predpisov a ich výkladu (body 38 až 45) v závere napadnutého rozsudku (bod 56) stručne zdôraznil a z právneho hľadiska posúdil skutočnosti, ktoré považoval za podstatné pre svoje rozhodnutie. Podľa názoru odvolacieho súdu možno z napadnutého rozsudku spoznať myšlienkový pochod súdu prvej inštancie, a teda dôvody, ktoré ho viedli k vyhoveniu žalobe. To, že skutkové a právne závery súdu prvej inštancie nezodpovedajú predstavám odvolateľa, ešte samé o sebe neznamena zmätočnosť, nezrozumiteľnosť, či nepreskúmateľnosť rozsudku. Odvolací súd však napriek tomu musí dať za pravdu žalovaným 1 a 2 v tom, že napadnutý rozsudok na niektorých miestach neposkytuje dostatok dôvodov na to, aby vyhovoval požiadavke presvedčivosti. V každom prípade však nedostatky odôvodnenia napadnutého rozsudku napravi odvolací súd v tomto rozhodnutí [porov. § 389 ods. 1 písm. b) CSP].

25. Ďalšou odvolacou námietkou žalovaní 1 a 2 súdu prvej inštancie vyčítali, že sa nezaoberal otázkou naliehavého právneho záujmu na určení, že sporné nehnuteľnosti patria do dedičstva po poručiteľke.

26. Ako už odvolací súd vysvetlil vyššie, prejednávanú žalobu treba vzhľadom na jej obsah a žalobný návrh považovať za žalobu prípustnú podľa § 137 písm. c) CSP. Takáto žaloba je podľa cit. ustanovenia zásadne prípustná len vtedy, ak je na tom naliehavý právny záujem.

27. Naliehavý právny záujem na požadovanom určení je základným procesným predpokladom každej tzv. určovacej žaloby podľa § 137 písm. c) CSP [a § 80 písm. c) býv. OSP]. To neplatí, keď naliehavý právny záujem vyplýva z osobitného predpisu. V ostatných prípadoch treba naliehavý právny záujem preukazovať. Kým nie je preukázaný, je vylúčené, aby sa súd žalobou zaoberal z vecného hľadiska. Určovacie žaloby majú tak podľa právnej teórie, ako aj záverov rozhodovacej praxe súdov (napr. ZSP 78/2006) opodstatnenie tam, kde ešte je len stav ohrozenia práva, a nie už jeho porušenia. Určovací návrh podľa § 137 písm. c) [a § 80 písm. c) OSP] má charakter preventívnej ochrany práv, keď musí existovať stav právnej neistoty žalobcu, ktorý má práve určovacia žaloba odstrániť (porov. R 24/1995). Naliehavosť právneho záujmu na požadovanom určení musí spočívať v tom, že by sa ním vyriešili všetky sporné právne otázky medzi stranami a vytvoril by sa pevný právny základ pre budúce právne vzťahy.

28. Ťažiskom konania o určení, že vec patrí do dedičstva je, či poručiteľ bol v čase smrti vlastníkom tejto veci. Súdna prax riešila v tejto súvislosti aj otázku, akú relevanciu pre rozhodnutie majú okolnosti, ktoré nastali po tomto okamihu. Najvyšší súd vo svojich rozhodnutiach dospel k záveru, že určovací výrok sa v týchto prípadoch vzťahuje ku dňu smrti poručiteľa, z čoho vyvodil, že okolnosti, ktoré nastali po tomto dni, nemôžu mať vplyv na rozhodnutie súdu. V tejto súvislosti odvolací súd dáva do pozornosti napríklad rozsudok Najvyššieho súdu SR zo 16. 12. 2008, sp. zn. 1Cdo 26/2007, v ktorom najvyšší súd konštatuje, že v súlade so svojou doterajšou rozhodovacou praxou (rozsudky Najvyššieho súdu SR z 11.12.2008, sp. zn. 3Cdo 44/2008, z 30.06.2008, sp. zn. 5Cdo 147/2007, z 29.01.2008 sp. zn. 1Cdo 43/2007, z 26.07.2007, sp. zn. 3Cdo 25/2007) nemení nič na závere o prípustnosti určovacieho návrhu, že konkrétna vec (hnuteľná alebo nehnuteľná) patrí do dedičstva po poručiteľovi, ktorým návrhom sa môže v sporovom konaní takého určenia domáhať ten, kto je dedičom poručiteľa (resp. do úvahy prichádzajúcim dedičom) prípadne jeho právnym nástupcom, voči inej osobe ako dedičovi (ktorá nie je poručiteľovým dedičom). V citovanom rozhodnutí najvyšší súd vyslovil aj názor, že „výrok rozsudku,

ktorým sa navrhovateľ domáha určenia, že určité veci patria do dedičstva po poručiteľovi, plne rešpektuje úpravu zakotvenú v § 80 písm. c) O. s. p. (porovnaj dikciu tohto ustanovenia: „či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je“), t. j. vyhovuje zákonnej podmienke, že určovacia žaloba musí zodpovedať právnemu vzťahu, resp. právu v prítomnom čase, t. j. stavu v čase vyhlásenia rozsudku (podľa § 154 ods. 1 O. s. p. je pre rozsudok rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia)“. Podľa názoru odvolacieho súdu z tejto judikatúry, ktorá je použiteľná aj za účinnosti CSP, vyplýva, že dedič má naliehavý právny záujem na určení, či určité veci patria do dedičstva po poručiteľovi.

29. Takémuto chápaniu žaloby o určenie, že vec patrí do dedičstva, zodpovedá aj uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 16.12.2010, sp. zn. 3 Cdo 154/2010, ktoré bolo publikované aj v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 32/2011. Podobne, ako už odvolací súd naznačil vyššie, najvyšší súd potvrdil názor, že v konaní o žalobe, ktorou sa dedič domáha určenia, že určitá vec patrí do dedičstva po poručiteľovi, ide o posúdenie, či poručiteľ bol v čase smrti vlastníkom tejto veci. Navrhované určenie sa tu vzťahuje k okamihu smrti poručiteľa a okolnosti, ktoré nastali po tomto okamihu nemôžu mať vplyv na rozhodnutie súdu. Odvolací súd sa stotožňuje aj s tým záverom najvyššieho súdu, že ak súd vyhovie žalobe požadujúcej uvedené určenie a vec je následne prejednaná v konaní o dedičstve ako majetok poručiteľa, nepotvrďuje rozhodnutie o dedičstve (osvedčenie o dedičstve), že dedič je v súčasnosti vlastníkom veci. Po smrti poručiteľa môžu vo všeobecnosti nastať právne skutočnosti, s ktorými právny poriadok spája vznik vlastníctva niekoho iného (napríklad vydržaním); v konaní, v ktorom sa zisťuje, či určitá vec bola v čase smrti poručiteľa v jeho vlastníctve, sú však takéto (neskoršie) skutočnosti právne bezvýznamné.

30. O judikát R 32/2011 sa oprel aj senát I. ÚS Ústavného súdu SR v náleze z 11.12.2013 sp. zn. I. ÚS 482/2013, a zaujal právny názor, že okresný súd v prípade meritórneho posúdenia návrhu mohol v rámci prejudiciálnej otázky posudzovať len platnosť tých právnych úkonov, ku ktorým došlo do smrti poručiteľa, a teda pri sťažovateľom vymedzenom petite bol vylúčený meritórny prieskum právnych úkonov, ku ktorým došlo po smrti poručiteľa.

31. Odvolací súd si je vedomý nálezu Ústavného súdu SR z 03.05.2017, sp. zn. I. ÚS 151/2016, v ktorom sa riešila kolízia ochrany vlastníckeho práva pôvodných vlastníkov a právnej istoty dobromyseľných nadobúdateľov, hoci sa tento týkal nadobudnutia vlastníckeho práva od nevlastníka v dôsledku absolútne neplatného právneho úkonu, čo nie je tu prejednávaný prípad. Odvolací súd k nemu poznamenáva, že ústavný súd dané rozhodnutie založil na predpoklade, že uprednostnenie princípu právnej istoty dobromyseľných nadobúdateľov pred ochranou vlastníckeho práva pôvodných vlastníkov sa zjavne postupne prejavuje aj v rozhodovacej činnosti všeobecných súdov. Preto konštatoval, že ak má mať určovacia žaloba okrem iného aj preventívny charakter (má predchádzať ďalším sporom), nemožno vidieť rozumný dôvod na to, aby sa otázka dobrej viery nadobúdateľa, ktorý je evidovaný v katastri nehnuteľností ako vlastník, neskúmala v konaní o určení, že nehnuteľnosti patria do dedičstva po poručiteľovi, a aby všeobecné súdy v podstate umelo predlžovali stav právnej neistoty a nútili strany do podávania ďalších (zbytočných) žalôb, v ktorých by sa táto otázka následne riešila. Ústavný súd nevidel žiaden rozumný dôvod, prečo by sa otázka dobrej viery sťažovateľov, ktorí tvrdia, že nadobudli predmetné nehnuteľnosti dobromyseľne, nemohla (nemala) skúmať v konaní o určení, že nehnuteľnosti patria do dedičstva po poručiteľovi, a to cez splnenie procesnej podmienky, ktorou je naliehavý právny záujem na určení. Senát I. ÚS sa ale v danom prípade nevysporiadal so svojim skorším rozhodnutím, na ktoré odvolací súd poukazoval vyššie (sp. zn. I. ÚS 482/2013), a nevysvetlil, z akého dôvodu sa odklonil od svojho názoru, ktorým pôvodne odobril judikát R 32/2011. Naznačovaná zmena v rozhodovaní všeobecných súdov v otázke posudzovania kolízie ochrany vlastníckeho práva pôvodných vlastníkov a právnej istoty dobromyseľných nadobúdateľov podľa názoru odvolacieho súdu nezohráva v tomto smere rozhodujúcu úlohu. Okrem toho je tento predpoklad prinajmenšom neaktuálny, pretože rozhodovacia prax všeobecných súdov sa napokon vyvinula opačne a priklonila sa k ochrane pôvodných vlastníkov na pozadí zásady *nemo plus iuris ad alium transferre potest quam ipse habet*. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na aktuálne rozhodnutie veľkého senátu najvyššieho súdu, ktorý (podľa názoru odvolacieho súdu správne) uzavrel, že dobrá viera nadobúdateľa, že hnutelnú alebo nehnuteľnú vec nadobúda od vlastníka, má vplyv na nadobudnutie vlastníckeho práva, len pokiaľ zákon v taxatívne vymedzených prípadoch nadobudnutie vlastníckeho práva s poukazom na dobrú vieru ich nadobúdateľa výslovne upravuje. V iných prípadoch právna úprava *de lege lata* nadobudnutie vlastníckeho práva od nevlastníka s poukazom na dobrú vieru nadobúdateľa neumožňuje (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 27.04.2021, sp. zn. 1VObdo/2/2020).

32. Základné princípy Civilného sporového poriadku vyžadujú, aby bol spor rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít a ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, tak spôsobom vyhovujúcim legitímnemu očakávaniu, že spor bude rozhodnutý spravodlivo (článok 2 ods. 2). Podľa aktuálnej judikatúry najvyššieho súdu je ustálená rozhodovacia prax najvyššieho súdu vyjadrená predovšetkým v stanoviskách alebo rozhodnutiach najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo 06.03.2017, sp. zn. 3 Cdo 6/2017).

33. V rozhodnutí R 32/2011 najvyšší súd vyslovil názor, že v konaní, v ktorom sa zisťuje, či určitá vec bola v čase smrti poručiteľa v jeho vlastníctve, sú neskoršie skutočnosti právne bezvýznamné. Citované rozhodnutie bolo zverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, čím nadobudlo postavenie judikátu, na ktorý preto treba nazerať ako na ustálenú rozhodovaciu prax. Nebráni tomu ani nález Ústavného súdu SR z 03.05.2017, sp. zn. I. ÚS 151/2016, ktorý vychádzal z iného skutkového stavu a z predpokladov, ktoré sa odvolaciemu súdu už v súčasnosti nejavia ako správne. Podľa názoru odvolacieho súdu preto cit. nález nespôsobuje zmenu v tom, čo sa považuje za ustálenú rozhodovaciu prax, ku ktorej sa inak pôvodne prihlásil aj ten istý senát Ústavného súdu v rozhodnutí sp. zn. I. ÚS 482/2013 a s ktorým sa vo svojom neskoršom náleze sp. zn. I. ÚS 151/2016 nevysporíadal.

34. Navyše, odvolaciemu súdu je známe aj rozhodnutie Ústavného súdu z 20.07.2016 sp. zn. II. ÚS 559/2016, podľa ktorého je ústavne udržateľný názor o tom, že v konaní o žalobe, ktorou sa dedič domáha určenia, že určitá vec patrí do dedičstva po poručiteľovi, ide o posúdenie, či poručiteľ bol v čase smrti vlastníkom tejto veci, pričom určenie sa vzťahuje na okamih smrti poručiteľa, a preto okolnosti, ktoré nastali po tomto okamihu, sú pre rozhodnutie všeobecného súdu bez významu. Podľa ústavného súdu mohol okresný súd v prípade meritórneho posúdenia návrhu v rámci prejudiciálnej otázky posudzovať len platnosť tých právnych úkonov, ku ktorým došlo do smrti poručiteľa, a teda pri sťažovateľom vymedzenom petite bol vylúčený meritórny prieskum právnych úkonov, ku ktorým došlo po smrti poručiteľa. Krajský súd však dospel k ústavne nekonformnému a reštriktívnemu výkladu splnenia podmienky danosti naliehavého právneho záujmu sťažovateľa na určení, že sporné nehnuteľnosti patria do dedičstva po jeho otcovi. Podľa názoru ústavného súdu je ústavne neakceptovateľný záver, podľa ktorého krajský súd objektívnu nespôsobilosť prípadného vyhovujúceho rozsudku (vo veci určenia, že nehnuteľnosť patrila do dedičstva po poručiteľovi) vyvolať zmenu v zápise vlastníkov spornej nehnuteľnosti v katastri nehnuteľností striktno stotožňuje s absenciou zmeny právneho postavenia sťažovateľa po takomto určení, a tým vylučuje danosť jeho naliehavého právneho záujmu na takomto určení. Skutočnosť, že prípadné určenie, že sporné nehnuteľnosti patria do dedičstva po otcovi sťažovateľa (ani v spojení s následným osvedčením, že tieto nehnuteľnosti ku dňu smrti poručiteľa nadobudol do vlastníctva sťažovateľ), nemôže vyvolať zmenu v zápise vlastníkov v katastri nehnuteľností, nemôže viesť striktno k záveru, že sa tým žiadnym spôsobom nezmení právne postavenie sťažovateľa. Naopak, práve meritórne posúdenie existencie vlastníctva právneho predchodcu sťažovateľa k sporným nehnuteľnostiam môže zmeniť právne postavenie sťažovateľa, keďže jedine úspech sťažovateľa v konaní o jeho žalobe mu umožní uplatnenie svojich prípadných nárokov voči subjektom, ktoré boli alebo sú stále vedené v katastri nehnuteľností ako vlastníci spornej nehnuteľnosti. Opačný záver by znamenal denegatio iustitiae v prípadoch, ak po smrti poručiteľov dôjde k právnym úkonom, ktorých predmetom je nakladanie s majetkom, ktorý patril poručiteľovi ku dňu jeho smrti. Pokiaľ podľa okresného súdu k zmene právneho postavenia sťažovateľa spočívajúcej v prípadnom zápise jeho vlastníctva v katastri nehnuteľností môže viesť jedine žaloba o určenie jeho vlastníckeho práva (ktorá by umožňovala aj prejudiciálny prieskum platnosti úkonov, ku ktorým došlo po smrti poručiteľa), uvedenému je nutné prisvedčiť. Avšak práve predpokladom aktívnej legitímácie sťažovateľa na podanie takejto žaloby je meritórne posúdenie vlastníctva jeho predchodcu v namietanom konaní a osvedčenie nadobudnutia vlastníctva sťažovateľom v nesporovom dedičskom konaní, ktoré nemôže subsumovať všeobecný súd v sporovom konaní o určenie vlastníctva. Z ústavného hľadiska je neakceptovateľný právny názor vyslovený krajským súdom v napadnutom rozsudku, v zmysle ktorého nedostatok právneho záujmu na určení, že nehnuteľnosti patria do dedičstva po poručiteľovi, je daný tým, že po úmrtí poručiteľa došlo k ďalším právnym úkonom, predmetom ktorých bol prevod vlastníctva k týmto nehnuteľnostiam, a teda určením, či nehnuteľnosti patrili ku dňu smrti do vlastníctva poručiteľa, žiadnym spôsobom nemôže byť dotknuté právne postavenie jeho dediča (žalobcu), keďže takéto určenie

nemôže viesť k zmene zápisu vlastníkov označených nehnuteľností v katastri nehnuteľností, resp. k zápisu poručiteľa či navrhovateľa ako vlastníka nehnuteľností.

35. Za daných okolností považoval odvolací súd nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 151/2016 za ojedinelý, a preto nespôsobilý privodiť zmenu ustálenej rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít. Odvolací súd preto podľa druhej vety § 393 ods. 2 CSP vo vyššie uvedenom rozsahu odkazuje na judikát R 32/2011 a len zdôrazňuje, že pre rozhodnutie v danej veci nie sú podstatné okolnosti, ktoré nastali po smrti poručiťky.

36. Odvolací súd zhodne s vyššie citovanou judikatúrou najvyššieho súdu a rozhodnutiami Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 482/2013 a II. ÚS 559/2016, zastáva názor, že prejednávacia žaloba o určenie, že sporné nehnuteľnosti patrili do dedičstva po poručiťke, spĺňa požiadavku existencie naliehavého právneho záujmu na takomto určení upravenú v § 137 písm. c) CSP [resp. v čase začatia konania § 80 písm. c) OSP], pretože určovací výrok rozhodnutia súdu bude podkladom pre dodatočné konanie o dedičstve týkajúce sa takéhoto ďalšieho majetku poručiťky (§ 211 ods. 1 CMP) a v ďalšom kroku umožní uplatnenie nárokov žalobcov voči tým žalovaným, ktorí boli alebo sú v súčasnosti zapísaní v katastri nehnuteľností ako vlastníci sporných nehnuteľností. Neobstojí námietka žalovaných 1 a 2, že by v katastri nehnuteľností vzniklo dvojité vlastníctvo, pretože práve tomu možno predísť dohodou dotknutých osôb podľa poslednej vety § 36a ods. 1 katastrálneho zákona. Pokiaľ by k dohode nedošlo, žaloba o určenie práva k nehnuteľnosti sa týmto ustanovením (a aj odvolacím súdom citovanou judikatúrou, o ktorú sa opiera) priamo predpokladá. Odvolací súd len dodáva, že pokiaľ by sa mal presadiť opačný názor o naliehavom právnom záujme, osoby, voči ktorým by smerovala žaloba o určenie, že vec patrí do dedičstva, by mohli pofahky privodiť neúspech takejto žaloby pre nedostatok naliehavého právneho záujmu vykonaním akéhokoľvek dispozičného právneho úkonu po smrti poručiťky. S názorom, že takýto procesný postup by predstavoval odopretie spravodlivosti, tak nemožno nesúhlasiť.

37. Pokiaľ ide o odvolaciu námietku žalovaných 1 a 2, ktorou vytykal prvoinštancnému súdu neriešenie otázky aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne 1, odvolací súd zastáva názor, že v konaní o určení, že určitý majetok patrí do dedičstva, nie je vecne legitimovaný ten, kto dedičstvo odmietol, pretože odmietnutím dedičstva prestal byť dedičom (§ 463 ods. 1 a § 467 OZ). Tak to bolo v prípade žalobkyne 1, ktorá podľa osvedčenia o dedičstve D 2609/94, Dnot 498/94 po poručiťke C. E., po poučení podľa § 463 až 467, § 469 a § 484 OZ vyhlásila, že dedičstvo odmieta v prospech svojich detí. Na druhej strane však nemožno odhliadať od toho, že žalobkyňa 1 zomrela počas odvolacieho konania s tým, že dedičské konanie po nej bolo uznesením Okresného súdu Galanta z 11.11.2020, č. k. 8D/130/2020-28, Dnot222/2020 zastavené pre nemajetnosť. Tieto okolnosti vyústili do zastavenia konania voči žalobkyňi 1, čím odpadla potreba vysporiadať sa s otázkou aktívnej vecnej legitímácie na jej strane. Navyše, deti žalobkyne 1, v prospech ktorých dedičstvo odmieta a na ktoré sa odmietnutie dedičstva nevzťahuje, sa stali stranami konania ešte za jej života a toto ich postavenie naďalej trvá. Z hľadiska úspechu žaloby je tak už nerozhodné, že žalobkyňa 1 dedičstvo odmieta.

38. Odvolací súd ale musí súhlasiť so žalovaným 1, že súd prvej inštancie zistil skutkový stav nesprávne, a preto na odvolacom pojednávaní podľa § 385 ods. 1 CSP za podmienok stanovených § 384 ods. 1 CSP zopakoval dokazovanie listinnými dôkazmi:

- geometrický plán na rozdelenie spoluvlastníctva a majetkové usporiadanie p. č. 371 a 375, č. plánu 73/2000 z 15.03.2001, ktorý vyhotovil G. V., autorizačne overil Ing. D. J. a úradne overil Okresný úrad Galanta, katastrálny odbor pod č. 271/01 (č. l. 32 pripojeného spisu so zn. 7C/53/2011),
- aktuálna katastrálna mapa (č. l. 568; § 185 ods. 2 CSP) a
- aktuálny list vlastníctva č. XXXX (č. l. 569; § 185 ods. 2 CSP),

z ktorých zistil skutkový stav opísaný v bodoch 46 až 48.

39. Zároveň odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie neúplne zistil skutkový stav, pretože nevykonal dokazovanie týkajúce sa okolností nadobudnutia parciel č. 371/3, č. 371/4 a č. 371/5 žalovaným 4. Odvolací súd z tohto dôvodu na odvolacom pojednávaní podľa § 385 ods. 1 CSP za podmienok stanovených § 384 ods. 2 CSP doplnil dokazovanie listinnými dôkazmi navrhnutými v podaní žalobcov z 08.06.2015

- kúpnu zmluvou z 09.03.2015 (pripojený spis OÚ GA, kat. odbor, V 933/2015; č. l. 149),
- rozhodnutia Okresného úradu Galanta, katastrálny odbor dňa 25.03.2015 pod V 933/2015 (pripojený spis OÚ GA, kat. odbor, V 933/2015; č. l. 149) a

- aktuálny list vlastníctva č. XXXX (č. I. 570; § 185 ods. 2 CSP), z ktorých zistil skutkový stav opísaný v bode 69.

40. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobcovia sa domáhajú určenia, že vlastníkom sporných nehnuteľností bola ku dňu svojej smrti poručiiteľka C. E.. Prvoinštančný súd dokazovaním zistil, že na základe notárskych zápisníc č. N 609/54, NZ 595/54 z 09.08.1954 nadobudla spoluvlastnícky podiel v pomere 1/8-iny k nehnuteľnostiam - parcelám č. 5511 a 5512 vedeným vo vložke č. 927 pre kat. územie E.. Podiel jej manžela K. E. na nehnuteľnostiach tiež predstavoval 1/8-inu. C. E. darovala svojmu vnukovi - žalovanému 1 dňa 26.08.1992 spoluvlastnícky podiel 16/32-tín na parcele č. 5511 vedenej vo vložke č. 927. Parcela č. 5512 nebola predmetom darovania. Žalobcovia namietali, že žalovaní 1 a 2 sa v minulosti nezdržovali vo E. L. E., nemali tam trvalý ani prechodný pobyt, pôvodnú parcelu č. 5512 neobrábali a ani za ňu nezaplatili žiadne dane a poplatky a z toho dôvodu nikdy nemohli mať postavenie oprávnených držiteľov a nehnuteľnosti nemohli vydržať. Uvedenú parcelu č. 5512 užívala C. E. spolu so svojím manželom K. E. prinajmenšom od roku 1954. Od roku 1981 so súhlasom C. E. užíva pôvodnú parcelu č. 5512 jej vnučka C. E. a P. E. a deje sa tak aj so súhlasom žalobcov 1 a 2.

41. V prejednávanej veci sa teda žalobcovia domáhali určenia vlastníckeho práva, resp. určenia, že do dedičstva po poručiiteľke patria určité pozemky, ktoré podľa nich (napriek opačnému zápisu v katastri nehnuteľností) stále patria im, resp. poručiiteľke.

42. Predmetom vlastníckeho práva je podľa § 119 ods. 2 OZ pozemok. Parcelou sa totiž podľa § 2 ods. 3 katastrálneho zákona (č. 162/1995 Z. z.) rozumie geometrické určenie a polohové určenie a zobrazenie pozemku vo vymenovaných mapách, či na geometrickom pláne. Žalobcovia sporné nehnuteľnosti (pozemky) v žalobnom návrhu označili aktuálnymi údajmi o určitých parcelách z katastra nehnuteľností, uviedli katastrálne územie, v ktorom sa nachádzajú, doplnili parcelné čísla, ako aj druh a výmeru pozemkov. Svojou žalobou sa teda žalobcovia domáhajú určenia vlastníckeho práva k takému predmetu občianskoprávných vzťahov, ktorému v katastri nehnuteľností zodpovedajú konkrétne parcely.

43. Ako odvolací súd vysvetlil vyššie, rozhodujúcim pre úspech žaloby o určenie, že vec patrí do dedičstva, je, aby žalobcovia preukázali existenciu okolností odôvodňujúcich trvanie vlastníckeho práva poručiiteľa k nehnuteľnostiam označeným v žalobnom návrhu v čase jeho smrti. V prejednávanej veci to znamená, že ich úlohou bolo predniesť skutkové tvrdenia a podoprieť ich dôkazmi umožňujúcimi prijať záver, že 14/32-tinový spoluvlastnícky podiel na parcelách č. 371/3, č. 371/4, č. 371/5, č. 371/6 a č. 373/4, v k. ú. E. L. E. vlastnícky patrili C. E. v čase, keď táto zomrela (XX.XX.XXXX).

44. V tejto súvislosti treba prvoinštančnému súdu vytknúť, že sa nevenoval dôsledne otázke, či predmet žaloby vymedzený žalobným návrhom žalobcov v podobe parciel zapísaných v katastri nehnuteľností zodpovedá aj právnomu stavu a údajom katastra nehnuteľností existujúcim v čase smrti poručiiteľky. Ustálenie tejto otázky bolo pritom kľúčové nielen z toho hľadiska, že išlo o základnú výhradu žalovaných voči žalobe, ale aj preto, že právny osud parcely č. 5511 a parcely č. 5512 bol podľa tvrdení strán odlišný. Medzi stranami bolo dokonca nesporné, že parc. č. 5511 dostal žalovaný 2 do daru od poručiiteľky a podstatné bolo aj vyjadrenie žalobcov, ktorí na pojednávaní 29.01.2015 v súvisiacej veci so sp. zn. 8C/105/2006 tvrdili, že sa „domáhajú z parcely 5512“ (č. I. 229). Mimochodom, reakciou žalovaného 2 v tejto súvislosti bolo, že sa na tomto pojednávaní prvýkrát dozvedel, že určenie sa má týkať údajne len parcely č. 5512, čo vyvracia tvrdenie žalobkyne 1 vo vyjadrení k odvolaniu, že túto skutočnosť žalovaní nenamietali.

45. Už zo zistení súdu prvej inštancie, ktoré žalovaní v odvolaniach nespochybnili, je zrejmé, že parcely označené v petite žaloby boli vytvorené až po smrti poručiiteľky, teda dovtedy neexistovali. Nehnuteľnosti, z ktorých vznikli, boli parcely mpč. 5511 - vinica a 5512 - roľa, vedené v PKV č. 927 kat. úz. E. L. E. (predtým E.). Najprv boli z mpč. 5511 geometrickým plánom z 18.03.1986, vypracovaným Geodéziou n.p. Bratislava MO 246 v Galante a overeným 16.04.1986, vytvorené parcely č. 5511/1 - zast. plocha o výmere 303 m², dom č. 5511/2 - orná pôda o výmere 945 m² a č. 511/3 - dvor o výmere 448 m². Ďalším geometrickým plánom (vypracovaný 30.01.1987 taktiež Geodéziou n.p. Bratislava, MO Galanta a overeným 03.03.1987) bol stav pôvodnej mpč. 5512 a 5511/3 zmenený na parc. č. 5511/3 - dvor o výmere 333 m², na parc. č. 5512/1 - orná pôda o výmere 1655 m², parc. č. 5512/2 - dvor o výmere 751 m² a parc. č. 5669 o výmere 752 m². V poradí tretím geometrickým plánom vypracovaným geodetkou C. R. dňa 24.11.1992 (overeným 03.12.1991) bol zameraný skutočný stav parc. č. 372, ktorá vznikla z

pôvodnej mpč. 5511, boli vytvorené ďalšie nové parcely č. č. 371 a 373 (tiež z tejto mpč) a z pôvodnej mpč. 5512 boli vytvorené parcely č. 374 a 375. Pod týmito parcelnými číslami bol skutočný stav parciel č. 371 až 375 zameraný ďalším (štvrtým) geometrickým plánom vyhotoveným dňa 29.01.1993 Geodet konzorciom (overeným 03.02.1993), podľa ktorého boli označené parcely č. 371- zast. o výmere 292 m², parc. č. 372 - zast. o výmere 295 m², parc. č. 373 - orná p. o výmere 896 m², parc. č. 374 - zast. o výmere 781 m² a parc. č. 375 - orná p. o výmere 1827 m². Geodet skonštatoval, že zmeny vo výmerách sú dané novým mapovaním. Ako užívatelia boli uvedení C. E. a E. E.. Parcely mpč. 5512 a 5511 boli vyznačené ako zanikajúce.

46. Z vyššie uvedených listinných dôkazov vyplýva, že v čase smrti poručiťky parcely č. 371/3, č. 371/4, č. 371/5 a č. 373/4 vôbec neexistovali. Tieto boli vytvorené až geometrickým plánom č. 73/2000. Pokiaľ ide o parcelu č. 371/6, z aktuálneho listu vlastníctva č. XXXX, ktorý v časti „Iné údaje“ obsahuje poznámku „R 109/2010 - Žiadosť o zápis do KN - v.z. 58/2010. G.P. 3-3/2010 - v.z. 58/2010“ je zrejmé, že táto vznikla na základe geometrického plánu až v roku 2010.

47. Ďalší skutkový záver súdu prvej inštancie, že z geometrického plánu č. 73/2000, z ktorého vychádzal aj súd v konaní so sp. zn. 11C/293/97, vyplýva, že novovytvorené parcely boli stotožnené s parcelou č. 5512, je už však v priamom rozpore s obsahom samotného geometrického plánu, čo bolo aj dôvodom, pre ktorý odvolací súd zopakoval dokazovanie v tomto rozsahu. Tak z opisnej, ako aj z názornej časti geometrického plánu č. 73/2000 je nepochybné, že parcely č. 371/3 a 373/4 nevznikli len z parcely č. 5512, ale boli vytvorené kombináciou parcely č. 5512 s parc. č. 5511, teda aj s použitím určitých častí parcely č. 5511. Výkaz výmer k tomuto geometrickému plánu je v tomto prípade jasný. V rámci zmien v stave právnom sa diel 1 z parc. č. 5511 o výmere 344 m² a diel 6 z parc. č. 5512 o výmere 182 m² spájajú a vzniká nový stav v podobe parc. č. 371/3 o výmere 535 m². Obdobne sa spája aj diel 3 z parc. č. 5511 o výmere 134 m² s dielom 10 z parc. č. 5512 o výmere 501 m² a vzniká nový stav v podobe parcely č. 373/4 o výmere 661 m². Konštatovanie súdu prvej inštancie, že rozdiel vo výmere vznikol jej upresnením novým mapovaním je síce správny (takto znie aj poznámka v geometrickom pláne), no - ako je zrejmé z vyššie uvedeného - táto skutočnosť neznamená totožnosť dovtedajšieho stavu a stavu právneho. Poznámka sa týka len rozdielu 149 m² medzi celkovou výmerou parciel č. 5511 a 5512 určenou pôvodným mapovaním (3899 m²) a výmerou zistenou novým mapovaním (4048 m²). Z predmetného geometrického plánu nemožno vyvodit' odlišný záver, než ten, že jedine parcela č. 371/5 bola vytvorená výlučne z parc. č. 5512 a parcela č. 371/4 zase výlučne z parcely č. 5511. V prípade zvyšných dvoch parciel (č. 371/3 a č. 373/4) nešlo ani len o precíslovanie pôvodných parciel s rovnakými charakteristikami, ale o nové parcely vytvorené s použitím nových hraníc zasahujúcich do oboch pôvodných parc. č. 5511 a 5512.

48. Pokiaľ ide o parcelu č. 371/6, vytvorenú až v roku 2010, zo súvislostí medzi aktuálnym stavom katastra nehnuteľností (jej výmera je 88 m²) a stavom podľa geometrického plánu č. 73/2000 možno spoľahlivo vyvodit', že bola odčlenená z pôvodnej parcely č. 371/3, pretože tá mala podľa geometrického plánu výmeru 535 m² a v súčasnosti má výmeru už len 447 m². Rozdiel vo výmere parcely 371/3 totiž zodpovedá aktuálnej výmere parcely č. 371/6 (535 - 447 = 88). Potvrďuje to aj porovnanie zamerania parcely č. 371/3 v mapovej časti geometrického plánu č. 73/2000 s aktuálnou katastrálnou mapou. Parcela č. 371/3 pôvodne hraničila svojou východnou a južnou hranicou s parcelou č. 373/4. Na aktuálnej katastrálnej mape hraničí (na východnej strane) už len s novovytvorenou parcelou č. 371/6, ktorá má východnú a južnú hranicu rovnakú, akú mala parcela č. 371/3. V mapovej časti geometrického plánu č. 73/2000 je vidieť, že hranica medzi parcelou č. 5511 a 5512 pretínala parcelu č. 371/3 v dolnej tretine tak, že ju rozdeľovala na severnú a južnú časť. Keďže parcela č. 371/6 je orientovaná rovnako, znamená to, že aj táto parcela vznikla kombináciou pôvodných parciel č. 5511 a 5512 (približne v pomere 1 : 3 alebo 1 : 4).

49. Tieto skutkové závery majú podstatný vplyv na právne posúdenie veci, ktoré spočíva v ustálení existencie vlastníckeho práva poručiťky v čase jej smrti.

50. Vlastnícke právo k 1/8-ovému spoluvlastníckemu podielu na parcelách č. 5511 a 5512 nadobudla poručiťka C. E. na základe kúpnej zmluvy obsiahnutej v notárskej zápisnici N 609/54, N 595/54 (č. I. 30). V tejto listine sa ako dôvod právneho úkonu uvádza, že nehnuteľnosť je dom a humno, z ktorého vlastní 1/8-inu (4/32-inu) manžel kupujúcej, K. E., takže touto zmluvou sa dostáva manželom E. 1-ina z domu a humna. Z rozhodnutia Štátneho notárstva v Galante z 27.08.1981, č. k. D 80/81-12, vyplýva,

že poručiiteľka zdedila po svojom manželovi, K. E., o. i. aj 16/32-in na pozemkoch evidovaných vo vl. č. 927. Rozhodnutie však obsahovalo v časti veľkosti spoluvlastníckeho podielu chybu v písaní, ktorá bola odstránená uznesením Okresného súdu v Galante z 30.05.1995, sp. zn. D 80/81 tak, že správny podiel zodpovedá veľkosti 10/32. Podiel poručiiteľky na parcelách č. 5511 a 5512 teda v čase po smrti jej manžela predstavoval 14/32-in.

51. Poručiiteľka ešte za svojho života darovacou zmluvou z 26.08.1992, registrovanou Štátnym notárstvom v Galante rozhodnutím z 18.09.1992, č. k. 1532/1992, previedla na žalovaného 2 spoluvlastnícky podiel o veľkosti 16/32-tín na parcele č. 5511 vedenej v tom čase ešte v PKV č. 927 (č. I. 33). Hoci pri vymedzení veľkosti spoluvlastníckeho podielu v darovacej zmluve došlo k rovnakej chybe v počítaní, medzi stranami nebolo sporné, že žalovaný 2 sa stal vlastníkom 14/32-ového spoluvlastníckeho podielu na parcele č. 5511. V konaní nebolo zistené, že by v čase medzi týmto darovaním a smrťou poručiiteľky došlo k akejkoľvek právne významnej skutočnosti, ktorá by mala za následok zmenu vo vlastníckom vzťahu žalovaného 2 k tomuto spoluvlastníckemu podielu na parcele č. 5511.

52. Tento opis rozhodujúcich skutočností súvisiacich s vývojom zmien vo vlastníckom práve k parcelám č. 5511 a 5512 v podstatnej miere zodpovedá aj tomu, čo žalobcovia predniesli už v samotnej žalobe a je podopretý listinnými dôkazmi, ktorých obsah správne zistil aj súd prvej inštancie. Medzi obsahom žaloby a jej petitom je ale v konečnom dôsledku rozpor. Žalobcovia svoju žalobu zamerali na parcelu č. 5512, o ktorej (správne) tvrdili, že nebola predmetom darovacej zmluvy z 26.08.1992 a v súvislosti s ktorou predniesli, že žalovaní 1 a 2 ju neobrábali, ani za ňu neplatili žiadne dane a iné poplatky. Doplnili, že parcelu č. 5512 užívala poručiiteľka spolu so svojim manželom K. E. minimálne od roku 1954 a od roku 1981 so súhlasom poručiiteľky ju užíva vnučka (žalobkyňa 3) a jej manžel, P. E.. Deje sa tak so súhlasom žalobcov 1 a 2 a riadne platia za nehnuteľnosť dane a poplatky.

53. Ako však odvolací súd vysvetlil vyššie, petit žaloby zahŕňa parcely, ktoré boli polohovo určené a zobrazené geometrickým plánom č. 73/2000 inak, ako v čase smrti poručiiteľky. Parcely č. 371/3, č. 371/6 a č. 373/4 pokrývajú časti pozemku s pôvodným parc. č. 5511, ktorá poručiiteľke v danom čase nepatrila.

54. Účelom geometrického plánu je dosiahnuť, aby bol určitý pozemok, ktorý môže byť predmetom občianskoprávných vzťahov podľa § 119 ods. 2 OZ, a teda aj vlastníckeho práva, náležite geometricky a polohovo určený a zobrazený v podobe konkrétnej parcely. Geometrický plán je preto v zmysle § 67 ods. 1 katastrálneho zákona technickým podkladom na vklad a záznam práv k nehnuteľnostiam. Údaje o pozemkoch, ktoré vzniknú na základe geometrického plánu, sa zapíšu do katastra nehnuteľností aj bez právneho úkonu na žiadosť vlastníka. Tým sa z verejného hľadiska deklaruje vecné právo dotknutej osoby k určitému pozemku.

55. V prejednávanej veci však žalobcovia nepredložili geometrický plán, ktorý by vymedzoval hranice vlastníckych vzťahov podľa stavu v čase smrti poručiiteľky, ale požadovali určiť jej vlastnícke právo k parcelám, ktoré boli vytvorené neskôr a odlišným spôsobom. Z vykonaného dokazovania je zjavné, že poručiiteľke v čase smrti nepatrila žiadna časť parcely č. 5511. Znamená to, že ak sa žalobcovia domáhajú vlastníctva k parcelám, ktoré vznikli kombináciou tejto parcely a inej nehnuteľnosti, žiadajú určiť vlastníctvo k inému predmetu občianskoprávných vzťahov, než na aký by mali nárok. Žaloba v takejto podobe preto nemôže byť úspešná a je nevyhnutné ju zamietnuť.

56. Čo sa týka parcely č. 371/4, táto sa dokonca celou svojou výmerou nachádza na území niekdajšej parcely č. 5511. Keďže poručiiteľka svoj spoluvlastnícky podiel na parcele č. 5511 darovala žalovanému 2 ešte v roku 1992, ku dňu svojej smrti nebola jej vlastníčkou, v dôsledku čoho ja žaloba nedôvodná aj v tejto časti.

57. Tento nedostatok žaloby sa ale nedotýka parcely č. 371/5, pretože táto vznikla výlučne z pôvodnej parcely č. 5512. Keďže vlastnícke právo poručiiteľky k tomuto spornému pozemku sa skúma len z hľadiska okolností, ktoré nastali do času jej smrti (pozri vyššie), odvolací súd vo výsledku súhlasí so závermi súdu prvej inštancie v tom, že poručiiteľka bola v tom čase jeho vlastníkom. Žalovaní svoju obranu nezaložili na spochybňovaní právnych skutočností, ktoré preukazujú vlastnícke právo poručiiteľky, konkrétne kúpnej zmluvy obsiahnutej v notárskej zápisnici N 609/54, N 595/54 a rozhodnutia Štátneho notárstva v Galante z 27.08.1981, č. k. D 80/81-12, ale sa zamerali na neskoršie okolnosti. Nepostačuje ani tvrdenie žalovanej 3 v odvolaní, že poručiiteľka ani jej manžel nikdy nevlastnila časť

pozemkov, ktoré mal žalovaný 2 vydržať. Žalovaná 3 síce nespresňuje, ktoré konkrétne parcely má na mysli, ale to nie je rozhodné. Z citovaných listinných dôkazov, ktorých pravosť a pravdivosť nebola nikým spochybnená, totiž vyplýva pravý opak - poručiťka bola prinajmenšom do roku 1992, keď darovala podiel na parcele č. 5511, majiteľom 14/32-tinového spoluvlastníckeho podielu na oboch parcelách č. 5511 a č. 5512.

58. Pokiaľ ide o účinky právoplatného súdneho rozhodnutia Okresného súdu Galanta, sp. zn. 11C/293/1997, na ktoré sa odvolávali žalovaní 1 a 2, tieto takisto nastali až po rozhodujúcom okamihu pre tu prejednanú žalobu o určenie, že nehnuteľnosti patria do dedičstva po poručiťke. Navyše, obsahom tohto súdneho rozhodnutia bolo schválenie súdneho zmiernu o spôsobe vypořádania podielového spoluvlastníctva medzi žalovaným 1, žalovanou 2 a M. J. k parcelám č. 5511 a 5512 tak, že vlastníctvom žalovaného 2 a M. J. sa stali novovytvorené parcely podľa geometrického plánu č. 73/2000, a to parcely číslo 374/4, 373/3, 373/6 a 375 s tým, že žalovaný 2 sa stal výlučným vlastníkom vo vzťahu k M. J. 2 v podiele 14/8-ín k uvedeným parcelám a vo zvyšku sa stali so žalovaným 2 bezpodielovými spoluvlastníkmi podielu o veľkosti 4/18 k uvedeným parcelám. Vo výlučnom vlastníctve žalovaného 1 zostali novovytvorené parcely číslo 371/3, 371/4, 371/5 a č. 373/4.

59. Súdny zmier je odobrením hmotnoprávnej dohody strán konania, ktoré sa rozhodli nepočkať na vyriešenie sporu autoritatívnym výrokom súdu po vykonanom dokazovaní a právnom posúdení veci, v dôsledku čoho svojou povahou nejde o rozhodnutie vo veci samej. Preto sa aj o schválení zmiernu rozhoduje formou uznesenia (§ 99 ods. 2 býv. OSP), ktoré ani nemuselo byť konečné, pretože mohlo byť podľa § 99 ods. 4 býv. OSP neskôr zrušené rozsudkom. V konaní so sp. zn. 11C/293/1997 sa ani nepristúpilo k zisťovaniu existencie vlastníckeho práva strán konania (v skutočnosti sa vychádzalo len z osvedčení o vydržaní a údajov katastra nehnuteľností). Danému súdnemu rozhodnutiu nemožno na účely tunajšieho súdneho konania priznávať účinok potvrdzujúci existenciu vlastníckeho práva žalovaného 2, pretože jeho výrok nie je záväzný pre strany tohto konania (§ 159 ods. 2 býv. OSP). V konečnom dôsledku ide len o ďalší právny úkon vykonaný po rozhodnom okamihu, ktorý preto nemá relevanciu pre prejednaný spor.

60. V podstate rovnaké závery platia aj pre osvedčenie o vydržaní časti sporných nehnuteľností. Takisto, ako v prípade spomenutého súdneho zmiernu, ani v tomto prípade nejde o právnu skutočnosť, ktorá by nastala pred smrťou poručiťky. Preto nemôže mať dopad na posúdenie opodstatnenosti žaloby. Odvolací súd nepovažuje preto za hospodárne zaoberať sa otázkou vydržania časti sporných nehnuteľností. Je však pozoruhodné, že žalovaní sa o toto osvedčenie vôbec opierajú, keď na pojednávaní 06.12.2011 vo veci so sp. zn. 8C/105/2006 uviedli, že „keď sme uzatvárali súdny zmier (v konaní so sp. zn. 11C/293/1997 - pozn. odvolacieho súdu), nemali sme k dispozícii kúpne zmluvy a riešili sme to osvedčením“. Toto vyjadrenie spolu s prednesom žalovaného 2 na tom istom pojednávaní („moja matka, tak strýko súhlasili s tým a chceli, aby som to vybavoval. ... Moji starí rodičia to nevybavovali, matka so strýkom to nevybavovali, tak som to začal vybavovať ja. Bolo tam veľmi veľa podielových spoluvlastníkov, ktorí boli na neznámom mieste, jedna bola nesvojprávna“) zásadne spochybňuje dobromyseľnosť žalovaného 2 a jeho manželky, ktorá sa vyžaduje podľa § 130 ods. 1 v spojení s § 134 ods. 1 OZ pri nadobúdaní nehnuteľnosti vydržaním.

61. Pokiaľ ide o poznámku žalovaných 1 a 2, že nie je bezvýznamné, že nie všetci dedičia po poručiťke chceli byť žalobcami, odvolaciemu súd nie je zrejmé, prečo by mala mať táto skutočnosť rozhodujúci vplyv na prejednanú vec. Výsledok súdneho sporu nezávisí od toho, v akom pomere sú zastúpení žalobcovia a v akom žalovaní, ale od toho, či sa žalobcom podarí uniesť bremeno tvrdenia a dôkazu alebo nie.

62. Bezvýznamná je aj odvolacia námietka žalovaných 1 a 2, že súd prvej inštancie nezákonne zasiahol do vlastníctva žalovaného 1, ktoré tento nadobúdadal dedením, kúpou, darom a osvedčením podielu 4/32 od svojho brata C. E., ktorý mu svoj podiel prenechal v minulosti, a s osvedčeniami, ktoré napádali žalobcovia, nemalo nič spoločné, pretože nešlo o napádané notárske osvedčenia označené žalobcami v konaní sp. zn. 8C 105/2006, s ktorým bol súd prvej inštancie oboznámený. Žalovaný 1 bol (podľa údajov z katastra nehnuteľností) výlučným vlastníkom parcely č. 371/5 (teda v rozsahu 32/32), až kým ju celú nepredal žalovanému 4 v roku 2015 (pozri bod 2 vyššie a tiež bod 69 nižšie). Odvolatelia vymenovali niekoľko možných spôsobov nadobudnutia vlastníckeho práva, ktoré pripúšťa Občiansky zákonník, ale nepresnili, z akých konkrétnych titulov by malo spoluvlastnícke právo žalovaného 1 práve

k spornému spoluvlastníckemu podielu vyplývať. V tomto smere na odvolacom pojednávaní právna zástupkyňa žalovaných 1 a 2 doplnila, že vyhovie žalobe by bolo zásahom do vlastníckeho práva žalovaného 1 z dôvodu, že žalovaný 1 získal dotknuté nehnuteľnosti reálnym vydelením, hoci sa tak stalo až po úmrtí poručiťky. Odvolací súd opakuje, že táto okolnosť nemôže mať vplyv na posúdenie žalobou uplatneného nároku. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené úvahy spomínaný spoluvlastnícky podiel žalovaného 1 (4/32) nie je vyššie uvedenými závermi o vlastníckom práve poručiťky k 14/32-ovému spoluvlastníckemu podielu (na parcele č. 371/5) dotknutý.

63. Čo sa týka okolností súvisiacich s užívaním sporných nehnuteľností zo strany žalovaného 2, ktoré opísal vo svojom odvolaní ako vyplývajúce prevažne zo spisu, odvolací súd poznamenáva, že tieto by mohli byť rozhodujúce len vtedy, keby boli spôsobilé založiť dostatočne dlhú (zákonom vyžadovanú) oprávnenú držbu žalovaných ešte pred smrťou poručiťky. Žalovaný 2 dokonca v tejto súvislosti zdôrazňoval, že vybavovať pozemky začal až po upozornení prípisom býv. Správy katastra v Galante zo 04.05.1993, teda asi 1,5 roka pred smrťou poručiťky. Naopak, žalobcovia už v žalobe tvrdili, že parcelu č. 5511 od roku 1981 so súhlasom poručiťky užíva vnučka (žalobkyňa 3) a jej manžel, P. E., ktorí riadne platia za nehnuteľnosť dane a poplatky, a s týmto užívaním súhlasili aj žalobcovia 1 a 2. Naproti manželka žalovaného 2 vypovedala, že sporné nehnuteľnosti neužívali. Umiestnenie tehl pred plánovanou stavebnou činnosťou samo o sebe neumožňuje dospieť k záveru, že žalovaný 2 nehnuteľnosť skutočne užíval a už vôbec nie k tomu, že sa tak dialo oprávnene. Navyše, žalovaný 2 tak urobil až po uzavretí súdneho zmiereu so žalovaným 1, čiže po smrti poručiťky.

64. Pokiaľ ide o skutočnosti, ktoré zo spisu nevyplývajú, ale ktoré žalovaní 1 a 2 uvádzajú v odvolaní, odvolací súd odkazuje na § 366 CSP, pretože nové skutkové tvrdenia treba považovať za tzv. novoty, ktorých uplatnenie je ale práve citovaným ustanovením výrazne obmedzené. Tieto tvrdenia smerujú proti skutkovému záveru súdu prvej inštancie o užívaní sporných nehnuteľností žalovaným 2. Žalovaní 1 a 2 však v odvolaní nevysvetľujú, z akých dôvodov by tu mal byť priestor na použitie novôt podľa § 366 písm. a) až d) CSP a ani odvolací súd nezistil, že by boli splnené materiálne podmienky na to, aby sa nimi mohol zaoberať.

65. Rovnako to platí aj pre skutkové tvrdenia, ktoré predniesla žalovaná 3 až na odvolacom pojednávaní v súvislosti s vývojom vlastníckych vzťahov právnych predchodcov strán, ktoré neboli sporné. Nespornosť skutkového stavu v tejto časti vyplýva z napadnutého rozsudku a konštatoval ju aj odvolací súd na odvolacom pojednávaní (§ 181 ods. 2 v spojení s § 378 ods. 1 CSP). Takto použité prostriedky procesnej obrany žalovanej 3 treba z hľadiska § 366 CSP považovať za tzv. novoty v odvolacom konaní, ktorých uplatnenie je ale práve citovaným ustanovením výrazne obmedzené. Odvolacie konanie sa riadi neúplným apelačným princípom, ktorý v zásade predpokladá, že skutkový stav veci sa ustáli na súde prvej inštancie na základe procesnej aktivity strán konania, ktoré sú povinné uplatniť prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany včas (čl. 8 základných princípov), najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí (§ 154 CSP). Ustanovenie § 366 CSP síce umožňuje odvolateľovi za výnimočných okolností použiť aj ďalšie prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, no v každom prípade sa tak musí udiť najneskôr v odvolaní. Rovnosť strán (čl. 6 ods. 1 základných princípov CSP) sa potom prejavuje v tom, že protistrana v odvolacom konaní má právo uplatniť prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvej inštancie, za splnenia podmienok podľa § 366 CSP najneskôr v lehote na vyjadrenie k odvolaniu. Po uplynutí lehoty na vyjadrenie k odvolaniu tak uplatnenie prostriedkov procesného útoku, či prostriedkov procesnej obrany neprichádza vôbec do úvahy. V prejednávanej veci zastáva žalovaná 3 v dôsledku podaného odvolania postavenie odvolateľa, čo znamená, že novoty mohla uplatniť najneskôr do uplynutia lehoty na odvolanie proti rozsudku. Rovnako to platí aj pre odvolacie dôvody, ktoré možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP). Žalovaná 3 spomenuté novoty uplatnila až na odvolacom pojednávaní, teda zjavne oneskorene. Z tohto dôvodu odvolací súd nemohol na takto uplatnené prostriedky procesnej obrany prihliadnuť. V dôsledku toho v tomto prípade nebolo potrebné sa zaoberať ani tým, či by boli splnené materiálne podmienky na použitie novôt podľa § 366 písm. a) až d) CSP.

66. Čo sa týka formulácie žalobného návrhu, ktorú použili žalobcovia v súvislosti so spornými nehnuteľnosťami („patria do majetku po poručiťke“), odvolací súd dáva za pravdu poznámke žalovaných 1 a 2 v tom, že sa mierne odkláňa od zaužívanej súdnej praxe, ktorá akceptuje určovacie

návrhy v podobe „vec patrí do dedičstva po poručiťelke“. Už z pôvodnej žaloby však je nepochybné, čo žalobcovia sledujú (deklarovanie vlastníckeho práva poručiťelky v čase jej smrti) a neskoršia úprava žalobného návrhu v tomto smere na účele žaloby nič nezmenila. Keďže súd nie je viazaný doslovnou formuláciou petitu, pretože tento treba vykladať v spojení s obsahom žaloby, odvolací súd v záujme odstránenia akýchkoľvek pochybností o predmete rozhodnutia a vykonateľnosti rozsudku (porov. napr. § 185 ods. 3 CSP) považoval za vhodné zmeniť výrok napadnutého rozhodnutia tak, aby zodpovedal terminológii § 460 a nasl. OZ a § 158 a nasl. CSP. Použitie tejto formulácie nie je zmenou žaloby podľa § 140 ods. 1 CSP (uplatnené právo sa nerozširuje, ani sa neuplatňuje iné právo) a ani podľa § 140 ods. 2 CSP, preto o nej netreba osobitne rozhodovať (§ 142 ods. 1 v spojení s § 371 CSP).

67. Prípadné ďalšie odvolacie argumenty odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej už za nerozhodné, bez potreby sa nimi osobitne vysporiadávať. I podľa už konštantnej judikatúry súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi/stranami konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi/stranami konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka/strany konania, ktorú nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov/strán konania (porovnaj napríklad rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na každú otázku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava (II. ÚS 78/05). Preto na ostatnú odvolaciu argumentáciu odvolateľa zaoberajúcu sa ďalšími okolnosťami prejednávanej veci, vzhľadom na uvedené závery už irelevantnú a nespôsobilú ovplyvniť rozhodnutie, i s poukazom na princíp hospodárnosti konania (čl. 8 CSP), odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

68. Na základe všetkých vyššie uvedených úvah a cit. ustanovení § 123, § 126 a § 132 OZ v znení účinnom do 08.11.1994 odvolací súd dospel k záveru, že do dedičstva po poručiťelke patrí 14/32-ový spoluvlastnícky podiel na pozemku v kat. úz. E. L. E. - parcele reg. „C“ č. 371/5, zastavaná plocha o výmere 30 m², a preto bolo dôvodné v tejto časti žalobe vyhovieť. Naopak, pokiaľ ide o parc. reg. „C“ č. 371/3 - zastavaná plocha o výmere 535 m², parc. reg. „C“ č. 371/4 - zastavaná plocha o výmere 64 m² a č. 373/4 - záhrada o výmere 661 m², tieto nezodpovedajú stavu, v akom bola poručiťelka spoluvlastníkom pôvodných parciel č. 5511 a 5512, z ktorých vznikli, a parc. reg. „C“ č. 371/6 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 88 m², nebola spoluvlastníctvom poručiťelky v čase jej smrti, v dôsledku čoho žalobe v tomto rozsahu nemožno vyhovieť a musela byť zamietnutá.

69. Keďže dňa 09.03.2015 žalovaný 1 ako predávajúci a žalovaný 4 ako kupujúci podpísali kúpnu zmluvu, ktorou žalovaný 1 previedol vlastnícke právo k parc. č. 371/3, č. 371/4 a č. 371/5 na kupujúceho (vklad povolený podľa rozhodnutia Okresného úradu Galanta, katastrálny odbor dňa 25.03.2015 pod V 933/2015; list vlastníctva č. XXXX), v zmysle citovaného rozhodnutia Ústavného súdu z 20.07.2016 sp. zn. II. ÚS 559/2016, sa žalovaný 4 ako osoba v súčasnosti zapísaná v katastri nehnuteľností stal pasívne vecne legitimovaným v tomto spore, a preto je žaloba dôvodná aj voči nemu. Rovnako to platí aj pre žalovaného 1, ktorý bol v katastri nehnuteľností zapísaný v súvislosti s týmito parcelami a je stále zapísaný ako vlastníak parciel č. 371/6 a č. 373/4 evidovaných na liste vlastníctva č. XXXX.

70. Vzhľadom na tieto skutočnosti odvolací súd napadnutý rozsudok podľa § 388 CSP zmenil tak, že žalobe čiastočne vyhovel a čiastočne ju zamietol, ako je uvedené vo výroku I.

71. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania (§ 262 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 a 2 CSP) vychádzal odvolací súd z pravidla pomeru úspechu v konaní (§ 255 ods. 1 a 2 CSP). Prípadná existencia dôvodov hodných osobitného zreteľa v zmysle § 257 CSP odôvodňujúca výnimočné nepriznanie náhrady trov úspešnej strane (či už úplné alebo čiastočné), pritom v konaní nebola tvrdená, ani ju odvolací súd nezistil. Pomer úspechu v konaní považoval odvolací súd za vhodné posudzovať na základe počtu priznaných parciel, ku ktorým žalobcovia žiadali určiť spoluvlastnícke právo poručiťelky, keď spoluvlastnícke podiely na žiadaných parcelách mohli uplatňovať samostatnou žalobou. Odvolací súd v danom prípade nepovažoval za vhodné určovať mieru úspechu podľa výmery pozemkov, pretože nie je možné bez ďalšieho povedať, že pozemok s väčšou výmerou má väčšiu cenu ako pozemok s výmerou menšou, pretože výmera pozemku nie je zďaleka jedinou okolnosťou ovplyvňujúcou cenu pozemku. Tá

sa môže odvíjať napríklad aj od lokality, prístupových možností, tvaru, či charakteru pozemku. Zisťovanie ceny pozemkov, ktoré boli predmetom konania, iba pre účely rozhodnutia o náhrade trov by vyžadovalo značné náklady, čím by sa trovy konania zbytočne navýšili. Odvolací súd zastáva preto názor, že pre ustálenie celkového úspechu v spore je najvhodnejšie určovať mieru úspechu podľa počtu žalobcami žiadaných parciel a výsledku sporu. Žalobcovia žiadali určiť, že do dedičstva po poručiteľke patrí 5 parciel. Úspešní boli v rozsahu jednej parcely a vo vzťahu k zvyšným štyrom parcelám boli neúspešní. Žalovaní boli práve v tomto rozsahu úspešní a neúspech mali v časti jednej parcely. Pretože pomer úspechu strán je z hľadiska žalobcov 1 : 4 (20 % : 80 %), odvolací súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP tak, že žalovaným priznal voči žalobcom nárok na náhradu 60 % (80 % - 20 %) trov celého konania, tak prvoinštančného ako i odvolacieho (výrok II).

72. Tento rozsudok prijal senát pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).